

A Wahrmond-ügy.

— A császár és a „rektor-társaság”. —

Az az izgalom, mely az osztrák császár szava nyomán támadt, még ma sem csillapult le Bécsben. Schogyse tudja fölfogni, hogy olyan rezervált ember, mint Ferencz József, az osztrák egyetem rektorairól, mint „szép társaság”-ról beszélhetett. A rektorok ezideig nem érintkeztek dr. Marchet miniszterrel, hogy a király elítélő nyilatkozata felől felvilágosítást nyerjenek.

Dr. Marchetnek az a felfogása, hogy amit a császár neki a gyermekvédő-menhely felavatásán az egyetem dolgairól mondott, az csak neki, a miniszternek szólt és ezért nem is érzi feljogosítottnak magát, hogy a császár kijelentései felől bármilyen formában is nyilatkozzék, akár úgy, hogy azt megerősítene, akár úgy, hogy demetálná.

Ebner, a bécsi egyetem rektora érintkezésbe lépett a többi főiskolák rektoraival és abban állapodott meg, hogy nem pénteken, hanem e hó 22-én kezdődjenek ismét az előadások s addig a rektorok iparkodjanak békés megegyezésre jutni a sztrájkoló ifjúsággal.

Remélhető, hogy még e héten maga Wahrmond fog véget vetni a sztrájkoknak, kijelentvén, hogy nem tart többé előadást az innsbrucki egyetemen s elfogadja a meghívást a gráci, vagy a prágai egyetemre. Ily módon Wahrmond előtt még mindig nyitva marad az út, hogy ügyét jogi uton tisztázza. Képviselői körökben is biztosra veszik, hogy az affér még e héten el fog simulni, annál is inkább, mert Wahrmondal elvben már létrejött a megállapodás.

A megoldásra a legalkalmasabb mód az, hogy Wahrmond a jövő tanévben a gráci egyetemen fogja előadásait folytatni. Ennek bizonyos formai akadályai vannak. Tudvalevőleg a gráci egyetem jogi fakultásának tanári kara már két ízben visszautasította Wahrmond meghívását s ha a tanári kar ezuttal sem fog hajlani a közoktatási miniszter kívánságára, nem marad egyéb hátra, mint az, hogy a közoktatási miniszter a tanári kar hozzájárulása nélkül nevezze ki Wahrmondot a gráci egyetem egyházi jogi tanészékére.

A „Deutschnationale Korrespondenz” a következőket írja:

A király nyilatkozata az egyetemi sztrájk-ról és a rektorok magatartásáról óriási feltűnést keltett parlamenti körökben. Autentikus helyen azt beszéltek, hogy a király szavainak az éle semmiképpen sem irányulhatott a rektorok ellen általánosságban, hanem egyes rektorok kijelentései ellen csupán. Ezek a rektorok a sztrájk elején azonosították magukat a sztrájkmozgalommal, anélkül, hogy annak céljait megvizsgálták és helyeselték volna.

Azt beszéltek, hogy dr. Marchet miniszternek alkalma volt a királyt a rektorok konferenciájáról informálni és a király helyeslőleg vette tudomásul, hogy a konferencia a sztrájk folytatását rosszalotta és komolyan figyelmeztette a diákokat a beállható konzekvenciákra.

Sylvester, Dobernig és dr. Stolgel képviselő tegnap délután hosszabban konferáltak a közoktatásiügyi miniszterrel és ezzel az alkalommal meginterjúvolták a király ismert nyilatkozata ügyében is. A képviselők kijelentették, hogy a minisztertől kielégítő felvilágosítást nyertek.

Éjjel jelenti bécsi tudósítónk:

A prágai német egyetem rektora megkapta a hivatalos jelentést Wahrmond Lajos tanárnak az ottani egyetemen az egyházi jog tanárává való kinevezéséről. Wahrmond kötelező ígéretet tett a közoktatási miniszternek, hogy beéri egyelőre azzal a felelősséggel, amelyet innsbrucki előadásainak felfüggesztése ellen benyújtott és a prágai egyetemen a jövő téli tanév elején kezd meg tanári működését. A kinevezés október első napjától számít.

Wahrmond tanár ma Innsbruckban fioszasan tanácskozott a szabadelvű diákok bizalmi-férfiaival. A konferencia után sem változott a helyzet s a szabadelvű egyetemi hallgatóság bizalmi férfiai a következő nyilatkozatot tették: Alaptalan az a hír, hogy a diákság hajlandó abbahagyni a sztrájkot. A szabadelvű tanulóifjúság abban a véleményben van, hogy őket nem befolyásolhatja az sem, ha a kormány más főiskolára nevezi is ki Wahrmond tanárt, mert ez is csak azt a tényt bizonyítja, hogy az osztrák kormány hajlandó az innsbrucki egyetemet

a klerikálisoknak feláldozni. Wahrmond tanár Innsbruckból ma vidékre utazott kiheverni az utóbbi napok izgalmaival.

Csernovitzban az egyetem rektora ma hirdetést függesztett ki, amely közhírré teszi, hogy a közoktatási miniszter rendeletére az egyetemen holnap ismét megkezdődnek az előadások.

Prágában a cseh diákság ma nagygyűlést tartott, amelyen körülbelül hétszázan jelentek meg s elhatározták tulnyomó számban a sztrájk folytatását. Csak száz egyetemi hallgató foglalt állást a sztrájk ellen és ezek mindjárt el is távoztak a gyűlésről. Az uralkodónak waehringi gyermekmenhely-ünnepén az egyetemi sztrájk-ról és a rektorokról tett nyilatkozatát a gyűlésen a király személyére való tekintettel nem is említették.

Pasics lemondása.

Belgrád, június 18.

Pasics miniszterelnök a választások eredménye miatt ma délelőtt beadta a kabinet lemondását. Azok a szerb körök, melyek a mai naptól a válság ügyében valami rendkívüli fordulatot vártak, alaposan csalódtak. Péter király éppenséggel semmi hajlandóságot sem mutat, hogy Pasicsot a kormány élén megtartsa. De nem hajlandó erre az uradikálisok sem, mert Szerbiának ez a legerősebb ellenzéki pártja föltétlen szükségességgnek tartja Pasics visszavonulását ahhoz, hogy az új-és-uradikálisok közeledése megvalósítható legyen.

Jelenleg azzal fenyegetőznek, hogy Pasics el nem bocsátása esetén minden erejükkel meg fogják akadályozni a budgettárgyalások folytatását, valamint a magyar-osztrák monarchiával való kereskedelmi szerződés létrejöttét, melynek elfogadhatatlanságát nem kisebb ember hangoztatja, mint Draskovics Milorad, az uradikálisok volt földművelésügyi minisztere.

Érdekes megemlíteni, hogy a volt szerb miniszterelnök „a parlamentáris viszonyok nyomása alatt” éppenséggel nem idegenkedik attól, hogy mindenféle, nyilvánvalóan kilitás nélküli „revíziós ajánlatokkal” keresse az érintkezést a magyar és osztrák kormányokkal. Ezek után sokszoros okunk van arra, hogy figyelemmel kísérjük a szerb parlamenti- és kormányválság továbbfejlődését.

Az esetleges koalíciós kormány jelöltjeinek Nikolics Andrét, a jelenlegi kultuszminisztert, továbbá a római és párisi nagyköveteket, dr. Milovanovicsot és dr. Besnicset mondják.

Ujabbban jelentik: A kormánypárt már tegnap este tartott ülésében elhatározta, hogy a kormány magatartásáról való döntést magára a kormányra bizza. Ezután több órási minisztertanács volt, amelyben a kormány kimondta, hogy ragaszkodik a múlt héten elhatározott lemondásához, minthogy időközben az ifjuradikális párt egyhangulag kimondta, hogy azonnal megkezdje az obstrukciót, ha a Pasics-kormány nem mond le. Pasics miniszterelnök ma délelőtt átnyújtotta a királynak az összkormány formális lemondását.

Politikai körökben az a meggyőződés uralkodik, hogy a király elfogadja a lemondást, bár a kormány teljes bizalmát élvezte. A krízis megoldását mindazonáltal csak pár nap múlva remélik, mert a király bevárja a skupstina megalakulását és a krízis elintézését politikai pártok közt folytatott értekezések fogják megelőzni. Kompromisszum létrejötte esetére kétféle kormányalakulás várható. Vagy Velimirovicsot bizza meg a király, aki uradikális kormányt alakítana, vagy pedig Andra Nikolicsot, aki koalíciós minisztériumot szervezne. Az előbbi elintézné a folyó évi költségvetést és a Magyarország-Ausztriával kötendő kereskedelmi szerződést, az utóbbi azonban csak a költségvetést tárgyalná le és ezután új választásokat írta ki. Ha azonban a kompromisszumos tárgyalások nem vezetnének eredményre, úgy meglehet hogy ismét Pasicsot bízzák meg kormányalakítással, aki mindjárt folytatná a harcot az ellenzék ellen.

A skupstina mai ülése viharos lefolyású volt. Az igazoló bizottság osztályainak megválasztása során az ellenzék hevesen tiltakozott egy szabálytalan választás igazolása ellen és a béke csak akkor állt helyre, midőn a kormánypárt is hozzájárult a választás megsemmisítéséhez. Ezután az igazoló bizottságba öt kormánypártit, köztük az összeesküvő Pasics Pétert és négy ellenzékit választottak meg. A legközelebbi ülés a mandátumok igazolása után lesz.

KÜLFÖLD.

Az amerikai köztársaság új elnöke. A chicagói nemzeti konvent elnökválasztó ülésén Lodge szövetségi szenátor, akit a republikánus konvent állandó elnökévé választottak, beszédében kifejtette, hogy Roosevelt végérvényesen és visszavonhatatlanul visszautasította újból való elnökjelöltségét. Mindenki, aki Roosevelt nevét az elnökjelöltséggel kapcsolatban említi, sérti Roosevelt őszinteségét, amely pedig egyik fővonása az elnöknek. Roosevelt politikáját pártja folytatni fogja. A köztársasági párti nemzeti konventnek a határozati javaslatok megvitatására kiküldött bizottsága egész éjjel tanácskozott, végül sikerült Taft híveinek minden pontban elfogadtatni azt a programot, amelyet Taft és Roosevelt támogatnak.

Botrány az olasz kamarában. Az olasz kamara mai ülésén az újságírók páholyában, miközben Barzilai és Santini képviselők személyes ügyben szölkáltak, zaj támadt. Santini az újságírók felé azt kiáltotta: Gyávák! Az újságírók erre szintén éles szavakkal válaszoltak. Az elnök nagy zajban felszólította az újságírókat, ne zavarják az ülés menetét. Midőn azonban a nyugalom nem állt helyre, az elnök elrendelte az újságírók páholyának kiürítését és azután nagy izgalommal újból megnyitotta az ülést, nagy tetszés közben sajnálkozásának adva kifejezést az incidens felett. A lapudósítók, akik időközben újra elfoglalták helyüket, mivel Santini nem vonta vissza sértő szavait, elhagyták újból helyeiket, mire a tárgyalást az újságírók távollétében folytatták. Az újságírók elhatározták, hogy segédeiket elküldik Santinilhez.

A kamarában történt incidens folytán azon újságírók, akik a páholyban voltak, sorshuzás útján Zambelli újságírót bízták meg azzal, hogy provokáltassa Santini képviselőt. Zambelli el is küldötte két kartársát Santinilhez, aki választás holnap reggelre tartotta fenn. Az újságírók azután bizottságot választottak, amely Barzilai képviselő támogatásával holnap délelőtt tanácskozni fog a kamara elnökével abból a célból, hogy kielégítő megoldást találjon, amely ehetővé teszi az újságírók visszatérését a sajtópáholyba. Ezenfelül az újságírók elhatározták, hogy a római és a vidéki lapok szerkesztősegeit megkeresik aziránt, hogy az incidens elintézéséig ne közöljenek parlamenti tudósításokat. A ma esti lapok Rómában tényleg nem közölnek egyáltalán semmi hírt a kamarának az incidens után folytatott üléséről, amelyen egy újságíró sem jelent meg.

A szamoszi forrongás. A porta közli, hogy a szamoszi választások rendben folytak le és hogy a zavargások okozóit átadták a bíróságoknak. Szofulisz és társait megfosztották mandátumaiktól, továbbá törvényesen üldözik őket, mert izgatták a népet, hogy a csapatokra löjjen. A kiküldött csapatokat Szamoszból visszavonják. Két hajó még ott marad. A nemzeti konvent ma ül össze, hogy a vezérőrszénátust megválaszolja.

A perzsa forradalom. A taberisi parlament ma azt táviratozta, hogy várja a parancsot a Teherán ellen való indulásra. A Baksa-kertben tizenhatszáz fegyver, egy gépfegyver-osztály, nyolcz zászlóalj gyalogság és egy kozákdandár áll, a sah egyéb csapatai uton vannak Teherán felé. A főváros maga nyugodt, a bazárok zárva vannak.

Marokkó. Holnap kezdődik a francia kamarában a marokkói vita, amely rendkívül hosszúnak ígérkezik.

Tangerből jelenti a „Frankfurter Zeitung” tudósítója: Muley Hafid tegnap bevonult Tetuánba s a lakosság nagy lelkesedéssel szultánná kiáltotta ki.

A дума a törvénytörő miniszter ellen. Kowzew pénzügyminiszter a дума ülésén válaszolt egy interpellációra, amely kifogásolta, hogy 163 millió rubel kincstári jegyek kibocsátását ezári ukáz útján rendelték el, holott az interpellálók szerint ennek a дума beleegyezésével kell történnie. A miniszter kijelentette, hogy csak a népképviselő és a pénzügyminiszter harmonikus együttműködése restaurálhatja az orosz hitelt. Az interpellálók felszólalása után a дума 133 szavazattal 99 ellenében a következő

napirendet fogadta el: „A дума reméli, hogy a miniszter a jövőben teendő intézkedéseivel szigorúan ragaszkodni fog a törvény szelleméhez és a szóbanforgó emisszió is csak a törvényhozó intézmények hozzájárulásával fog megtörténni.

A maczedon kérdés. A Daily Graphic pétervári fűdősítője kijelenti, hogy nagy vonásokban közölheti azokat a megállapodásokat, amelyek Izvolszki külügyminiszter és Hardinge államtitkár között a maczedóniai kérdésre vonatkozólag létre jöttek. E megállapodás szerint, amely az angol diplomácia sikerét jelenti, Oroszország elfogadja a Grey által előterjesztett reformterv valamennyi fő pontját. A kérdés két részre van osztva. Az első részben a paczifikációs tervezetről van szó, amelyhez az állandó reformok életbeléptetésére vonatkozó terv csatlakozik. A paczifikációs tervezet Grey múlt év december havi javaslatán alapszik. E javaslattal ellentétben azonban kimondatott, hogy a mozgó hadosztályok nem csendőrségből és nem idegen tisztek vezérlete alatt fognak állani, hanem kizárólag ottmán alattvalókból alakulnak. E hadcsapatok fentartásának kiadásait a maczedóniai költségvetésből kell fedezni. A permanens reformok tervezete már bonyolultabb. Mindenek előtt azt az elvet mondja ki, hogy a maczedóniai polgári közigazgatás kiadásainak a legelső helyet kell elfoglalniuk a maczedón költségvetéseiben. A mi a főkörmányzói intézményt illeti, elfogadja Grey Oroszország ama javaslatát, hogy a főfelügyelő a legtávolabbi meghatalmazásokkal bírjon, hét évre neveztesse ki és nyugdíj biztosítsanak neki. E két tervezetet Oroszország formálisan előterjeszti a nagyhatalmaknak; mihielyt ezek beleegyezése megérkezik, a portánák fogja azokat előterjeszteni. A lapfűdősítő tudni véli, hogy a paczifikációs tervre vonatkozó orosz jegyzéket néhány nap múlva közzéteszi. A tárgyalások csak az angol és az orosz kormány között folytak, de a többi hatalom véleményének előzetes meghallgatásával. Azt hiszik, hogy a hatalmak beleegyezése biztosítva van.

Uj energiát fűdöztek föl?

Addig, amíg csak öreg asszonyok és laposnellü grófnők esküdöztek a spiritizmus csudáira, nem foglalkoztak velük komolyan. De mióta olyan kaliberű tudósok, mint Lombroso, Crooks, Flammarion s mások határozottan állítják, hogy médiumok az ő jelenlétükben tárgyakat mozgatnak meg s löktek egyik helyről a másikra anélkül, hogy a tárgyakhoz hozzá nyultak volna, a spiritizmus, ugylászik, belépett a komoly tudományok abba az embrióbeli állapotába, ahonnan minden tudomány kifejlődött; a durva babona kezd róla lehámlani.

Persze, komoly ember a tulvilági szellemeket és játékaikat ab ovo visszautasítja. Ha a spiritizmusnak csakugyan vannak csudái, akkor ezek a csudák nem „csudák”, vagyis nem a természet törvényeinek ellenére jönnek létre, hanem természetes fenomének. Senki, ki a tudomány fogalmának jelentőségével tisztában van, nem állítja, hogy mindent tudunk s hogy minden természeti erőt ösmertünk. Nagyon könnyen lehetséges, sőt még egy lépéssel tovább is lehet menni, nagyon valószínű, hogy a testekből valamilyen erő, energia sugárzik ki s hogy ez az energia hatást gyakorolhat a mellette lévő testre.

Azt mondják a spiritiszták, hogy az ő médiumok fölemelt egy mázsás asztalt s egy halom könyvet a szoba egyik sarkából a másikba dobott, anélkül, hogy az asztalhoz, vagy könyvekhez nyúlt volna. Gondolkodó ember erre nem nevezhet hitetlenül, de nem is veheti készpénznek. Miután számtalan természeti tümemény ösmertelen előttünk, nem lehetetlen, hogy a spiritiszták egy ilyen ösmertelen természeti tümeményre tették rá kezüket.

Le Bon, a híres fizikus is így gondolkodott s ezt mondta:

— Hogy a spiritiszták állításait elhigyük, bizonyítékokra van szükségünk. Hogy Lombroso, Crooks s a többiek mit láttak, nem mértékadó. Az emberi szem, agyvelő és szervezet annyira alá van vetve a képzelgés játékaiknak, hogy az ember gyakran olyasmit lát és hall, ami

a valóságban nem történt meg. Számtalan példa igazolja, hogy az emberi szem és fül sem csalahatatlan. De csalahatatlan a gép. Produkálja magát az a spiritizma-médium egy világos szobában, komoly tudósok jelenlétében; és ha ebben a szobában sikerül neki akár kilogrammnyi súlyú tárgyat helyéről elmozdítani anélkül, hogy hozzányúlt volna valamilyen módon; s ha ennek a tárgynak a mozgását a szobában fölállított fényképező masina fölfogta és lemezén megörökítette: akkor kétségtelen, hogy új erővel, eddig nem ösmert energiával állunk szemben. Ötezer frankot adok annak a médiumnak, ki ilyen kísérletet sikeresen megáll.

Négy hónappal ezelőtt tette ezt az ajánlatot Le Bon; de egyetlen médium, egyetlen spiritizta sem akarta megnyerni az ötezer frankot. Lombroso, Crooks, Flammarion s a többi tudós pedig szintén hallgat.

Letartoztatott versenyistálló-tulajdonos.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 18.

Néhány nappal ezelőtt megtört, hogy a rendőrség uszoráizletei miatt letartoztatta Pauntz Manó volt versenyistálló-tulajdonost és földbirtokost. Pauntz most, hogy minden kötél szakad, egy csomó pénzügynököt igyekszik bajba rántani és lehetetlenné tenni. Azzal vádolja őket, hogy a megszorult emberek pénztelenségét uszoráskodásra használták föl. Sok pénzágenst egyáltalán nem ér méltatlanul a vád. A közönség jól ismeri azt a speciest, aki kávéházakban les az áldozatokra, megkeríti őket és rájuk telepszik, mint egy óriási szunyog. Pauntz vallomásának ez a része talán fölnyitja a rendőrség szemét.

Nagy apparátussal folyik a vizsgálat Pauntz Manó, a letartoztatott uszorás ügyeiben. Nap-nap után egész sereg új följelentés érkezik a rendőrséghez, melyek mind uszorával vádolják Pauntzot. Egy budapesti jó családból származó fiatalembernek, Maléter Róbertnek följelentése folytán kiderült az is, hogy Pauntz strohmannokkal is dolgozott. Maléter ugyanis följelentette Balázs Jenő budapesti ékszerészt, aki a megszorult gavallérnak pénz helyett ékszerket adott Pauntz közvetítésével a rendes ékszer-uszoránál ismeretes horribilis kamatokra. A vizsgálat kiderítette, hogy e mögött az ügylet mögött is Pauntz Manó állott és most már kizárólag ellene folyik ez a hatósági eljárás.

Érdekes, hogy Pauntz éppen letartoztatása napján délután tizenötezeröttszáz koronát nyert a tőzsdén. A pénzt kézbesíteni is akarták neki, de valószínű, hogy a rendőrség le fogja foglalni. Pauntz a rendőrségnél csupán azt kívánta, hogy mielőbb kiserjék át az ügyészséghez. Nem is nevezett meg védőt, hanem kijelentette, hogy e jogával majd csak akkor él, ha az ügyészség fogházában lesz. A felesége küldött ugyan egy ügyvédet, de Pauntz kijelentette, hogy ő maga fog díszponálni védője fölött.

Ma délelőtt, amikor megtudta, hogy 15.000 koronát nyert, kijelentette, hogy ezt az összeget felajánlja kauzionának, ha szabadon bocsátják. E kérelme fölött még nem döntött a vádtanács, de bizonyos, hogy elutasítják. Egyébként négy detektiv nyomoz most a fővárosban Pauntz uszora-ügyeiben s igyekeznek napvilágra hozni ama dolgait, amelyeket eddig sikerült eltusolni. Pauntz ellen a bécsi rendőrségnél is történt följelentés. Gróf Esterházy Pál bécsi követéségi tanácsostól ugyanis kihelyezvezer koronát csalt ki börzejátékban. A bécsi rendőrség ez ügy iratait áttette a budapesti rendőrséghez, ahol ez irányban is megindították a vizsgálatot.

Pauntz Manót a rendőrség tegnap délután három órakor szállította át a királyi ügyészség fogházába. Pauntzot ma délután egy óra tájban hallgatta ki a soros vizsgálóbíró s az ügyészség indítványára elrendelte ellene az előzetes letartoztatás további fentartását. E bírői határozat ellen dr. Décsi Géza védő a vádtanácshoz felfolyamodott.

EGYHÁZAK.

— (Uj evangélikus lelkész.) A Deák-téri evangélikus német egyház most tartotta meg lelkészválasztó közgyűlését mintegy kétszáz hívő jelenlétében. A közgyűlésen Fabinyi Gyula felügyelő elnököt, aki rövid megnyitó beszéde után előadta, hogy Schranz János lelkész lemondása folytán üresedésbe került állásra a május tizenhetedik jelölő gyűlés nagy többsége egyedül Broschko Gusztáv Adolf eddigi helyettes lelkészt jelölte. A közgyűlés hosszas és lelkes éljenzéssel adott kifejezést annak, hogy Broschkot egyhangulag kívánja lelkésznek megválasztani. A terembe küldöttség útján hozott új lelkészt általános és lelkes ovációval fogadták.

TÁVIRATOK.

— Állam és egyház. —

Páris, június 18. Az egyházi zárgondnokság képviselője a szajnai prefektus megbízásából felszólította a párisi lelkészeket, adják tudtára, mikor veheti birtokába az egyház által a multban kezelt gyarak zár alá helyezett pénzeit és okmányait. Miután a papok a pápa utasításaihoz híven az állami hatóságok intézkedéseivel szemben teljesen passzive viselkednek, tartanak attól, hogy a birtokbavétel új vizsálykodásokra és nehézségekre fog okot adni.

— Lelőtt tábornok. —

Uraisk, június 18. Koroskin kozáktábornokot lakása ablakán át lelőtték.

— Közgazdasági táviratok. —

		jun. 18.	jun. 17.
Newyork.	Buza	96 ³ / ₈	97 ³ / ₄
	locobuza	93 ¹ / ₂	94 ¹ / ₂
	juliusra	—	—
Tengeri	juliusra	77 ³ / ₈	76 ³ / ₈
	juliusra	—	—
Csikagó.	Buza	69 ¹ / ₄	87
	juliusra	—	—
	juliusra	—	67 ¹ / ₂

New-York, jun. 18. Gyapot New-Yorkban helyben — (—) tegnap, gyapot juliusra — (—) gyapot szeptemberre — (—), gyapot New-Orleansban helyb. — (—), petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, június 18. (Zárlat.) Zsir juliusra 8.75 (tegn. 8.77), zsír szeptemberre 8.95 (tegnap 8.97), szonna short clear, 7.87 (tegnap 7.87), sertésus szeptemberre 13.45 (tegnap 13.37).

UJDONSÁGOK.

— Személyi hírek. Lipót Szalvátor főherceg ma délután három órakor Temesvárra, Friyes főherceg este tíz órakor a csehországi Lissába utazott Bécsből.

— Megdobták a királyt. A bécsi hódoló felvonulástól megittasodott közönség fullojalitása meglepetést szerzett a jubiláló császárnak. A dolog most jutott csak nyilvánosságra. A császár kedden a gyermek-menedékhely fölavatási ünnepéről kocsin hajtott vissza a Burgba. Mikor a larchenfeldi kerületbe ért, valaki egy súlyos tárggyal megdobta. Nagy riadalom támadt az udvari emberek között. A császár, aki a dobás pillanatában a városi vasut felé fordította tekintetét, összereszt, a nyakához nyúlt, majd lehajolt, hogy a lábánál heverő tárgyat fölvegye. Ekkor derült csak ki, hogy rózsabokréta volt. A közönség megkönnyebbülten lélegzett föl, mikor látta, hogy a császárnak semmi baja nem esett. Csakhamar megállapították, hogy a csokrot Böhm Frida virágkereskedő dobta, aki fizete előtt várta a fejedelmi fogat érkezését. A bokrétát husz lépés távol-ságról hajította, jól célzott, de figyellenül talált. A császár később a Burgban moalyogva mondta, hogy megdobták, de nem titkolta el a boszuságát sem. Jól esik neki — mondotta — a hódot, de abból a hódotból, amely esetleg testi sértéssel járhat, még sem kér. A császárt féltő bécsiek fölláborodással

beszélnek az elragadtatott hölgy meggondolatlan cselekedetéről.

— **A miniszterelnök utazása.** Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök a mai urnapi ünnepet dániosi birtokán töltötte, ahonnan azonban este visszaérkezett a fővárosba.

— **A hadsereg köréből.** A király kinevezte Schmid János ezredest, a 39. sz. táb.-t.-e. parancsnokát a 13. tüzérandár parancsnokává; Kohl Károly 3. sz. táb.-t.-e.-beli alezredest a 39. sz. táb.-t.-e. parancsnokává; Niemeczek János nyugdíjállománybeli alezredest ezen viszonyban való meghagyás mellett a lebergi katonarokkantak parancsnokává, továbbá Krajaczi Fülöp vezérőrnagyának saját kérelmére megeltett felülvizsgálat eredménye alapján, mint jelenleg szolgálatképtelennek, egy év tartamára várákózási illetékekkel való szabadságolását elrendelte.

— **Ur napja.** A katolikus egyház és a hivatalos világ ma ünnepelte meg hagyományos fényvel egyik legnagyobb ünnepét, az Ur napját. Az ünnepi főisteniszteletre a budavári koronázó Mátyás templomot lobogókkal és szőnyegekkel gyönyörűen fölékesítették, padlózatát pedig virágokkal hintették tele. A templom főhajójában Andersz Károly százados vezetésével alabárdos koronaőrök, továbbá a budai Ferencz József-intézet diszruhás növendékei alkottak díszőrzetet. A főszentély padsoraiban a következők foglaltak helyet: Gróf Zichy Aladár, Günther Antal, Josipovich Géza miniszterek, Molnár Viktor és Márfy Albin államtitkárok, Szalay Imre a Nemzeti Múzeum igazgatója, Ábrányi Kornél min. tanácsos, a miniszterelnök sajtóiroda főnöke, Boda Dezső főkapitány, Czajlik Alajos miniszteri osztálytanácsos, a határrendőrség paancsnoka, Szohner Antal és K. Lippich Elek miniszteri tanácsosok, Képesy Árpád, Barthos Andor és Andriška Antal miniszteri osztálytanácsosok, Fazekas Gusztáv Pestvármegye alispánja, dr. Bódy Tivadar székesfővárosi tanácsos, Szölgvény Ferencz, a budai Ferencz József-intézet kormányzója, Márkus Imre első kerületi előjáró és Frey Alajos, a koronázó templom gondnoka. A budapesti tudományegyetem képviselőjében dr. Török Aurél udvari tanácsos, rektor vezetésével Kiss János, Csarada János, Lenhossék Mihály és Lánosz Gyula udv. tanácsos, dékánok jelentek meg. A királyi oratóriumban Augustza főhercegnő udvarhölgye, Szegedy Gina jelent meg. A templom előtt, valamint a templomhoz vezető tereken és utcákon a budapesti helyőrség katonái állottak sorfalat és egy-egy dísz-század foglalt helyet a Dísz-téren és a Szentháromság-téren. A főtemplomban reggel 7 órakor kezdődött az ünnepi nagymise, amelyet Kohl Medárd főszentelt püspök pontifikált fényes segédlettel. Isztentisztelet alatt a főegyházi ének- és zenekar Vavrincz Mór karnagy vezetésével Schubert G-dur miséjét adta elő az operaház tagjainak közreműködésével. Misa után megindult a fényes egyházi körmenet, a melyet dr. Nemes Antal pápai prelátus, budavári apátplébános rendezett. A menetet lovasrendőrök nyitották meg, utánok következett a katonai zenekar, majd a lobogók alatt az egyházi és világi testületek hosszú sora. A papság élén dr. Kohl Medárd püspök vezette a menetet, amelyben részt vettek az összes megjelent előkelőségek. A körmenet harangzuga közben a katonaság és a nagyközönség sorfala közt vonult a Szentháromság-téren, az Uri-utcában, a Dísz-téren és a Tárnok-utcában felállított oltárokhoz. Közben a katonaság dísztüzet adott. Kilencz óra volt, mire a körmenet visszatért a koronázó templomba, ahol Teum rekesztette be a fényes ünnepséget. — Ma tartották meg az Urnapi ünnepet a belvárosi főplébánia templomban, továbbá Kőbányán és Ó-Budán is. A főváros többi templomaiban június 21-én, vasárnap reggel hat órakor tartják meg az ünnepi körmenetet.

— **Uj nemes.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Szomjas Lajos földmívelésügyi miniszteri osztálytanácsosnak, valamint törvényes utódainak a közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet „tarziali” előnévvel adományozta.

— **A Mária Terézia-rend titkára.** A király elrendelte, hogy Dillmanti Dillmann Nándor altábornagy egészségi okokból előterjesztett kérelmére a katonai Mária Terézia-rend titkári állásától fölmentessék.

egyetemi hallgató, aki beiratkozott, nem veszi el a félét.

— **Előléptetések a kultuszminisztériumban.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Huszka Jenő és Kapitány Kálmán miniszteri fogalmazókat miniszteri segédtitkárokká, dr. Mészáros Károly miniszteri fogalmazói címmel és jelleggel felruházott számvizsgálót, továbbá dr. Schindler Aladár, dr. Kupcsay Félix, dr. Gerlóczy Károly, báró dr. Dániel Elemér és Greszler Jenő miniszteri segédfogalmazókat miniszteri fogalmazókká, dr. Vajdinger Gyula, dr. König György, dr. Bielek Sándor és Sal József fizetésesen segédfogalmazókat pedig fizetéses miniszteri segédfogalmazókká nevezte ki.

— **József Ferencz főherceg vizsgálja.** József Ferencz főherceg, József főherceg fia, a budai Ferencz József-intézet növendéke, tegnap tette le a negyedik gimnáziumból vizsgálatát. A vizsgálat a budai királyi várpalotának főhercegi lakosztályában folyt le és azon megjelentek a szülők, József főherceg és Augustza főhercegnő, a főhercegi udvartartás tagjai, továbbá Szölgvény Ferencznek, a Ferencz József-intézet kormányzójának elnökelete alatt a vizsgáló bizottság tagjai, a budai főgimnázium tanárai. A vizsgálat körülbelül harmadfélóra hosszúságú tartott és ez idő alatt az ifjú főherceg az összes tantárgyakból fáradhatatlan buzgalommal és meglepő biztonsággal felelt meg. Különösen tüzetes vizsgálatot tett a matematikából, amely annak idején édesatyjának, József főhercegnek is legkedveltebb studiuma volt, továbbá a magyar történelemből. A vizsgáló bizottság a főhercegnek minden tantárgyból kitűnő osztályzatot adott és konstataulta, hogy az ifjú főherceg a lefolyt tanévben szellemileg és fizikailag sokat fejlődött. A vizsgálat eredményéről öt bizonyítványt állítottak ki, egyet a király, egyet Klótild főhercegnő, egyet József főherceg, egyet a vizsgáló főherceg és egyet az intézet számára. A vizsgálat után a főhercegi család hosszabb nyári tartózkodásra Alesuthra utazott.

— **Kossuth Ferencz Karlsbadban.** Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ma reggel a hétérai gyorsvonattal Prágából, ahol az éjjelt töltötte, folytatta útját Karlsbadba, ahová délelőtt tizenegy óra tizenöt perccor érkezett meg. Kossuth ezuttal különös megtiszteltetésben részesült a hatóság részéről. A pályaudvaron fogadtatására megjelentek a város polgármestere, a rendőrség főnöke, valamint az állomásfőnök. A város nevében a polgármester meleg szavakkal üdvözölte Kossuth minisztert és örömeinek adott kifejezést, hogy újból fölkereste a kies fürdőhelyét. Kossuth Ferencz szívélyes szavakkal köszönte meg az előzékenységet és figyelmet. Ezután a miniszter szállójába hajtott. Az eddigi megállapodások szerint a miniszter július hó 15-éig marad Karlsbadban, ahonnan visszatérve, 8—10 napig a Lukács-fürdőt fogja használni, majd pedig, — mint már jeleztük — utókurára Pöstyénbe utazik.

— **Tittoni utja.** Rómából megerősítik azt a hírt, hogy Tittoni külügyminiszter Benardiba fog utazni. A miniszter azonban csak ősszel fog elindulni és nem július 15-én, mint eddig általánosan el volt terjedve.

— **A hadtengerészet köréből.** A király kinevezte Kunsti Alajos ellentengernagyot a megerősített hajóraj czirkáló flottillájának parancsnokává, a tartalékhajóraj parancsnokságától való egyidejű fölmentése mellett; lovag Elbleini Müller Frigyes ellentengernagyot a megerősített hajóraj II. nehéz osztályának parancsnokává, kitűnő szolgálatai elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta; lovag Chmelarz Jenő sorhajókapitányt a közös hadügyminiszter tengerészeti osztálya elnöki irodája főnökévé és Hansa Sándor korvettkapitányt a közös hadügyminisztérium tengerészeti osztálya IV. ügyosztályának főnökévé.

— **Falk Miksáné ravatalon.** Dr. Falk Miksa boldogult nejeinek holttestét ma délelőtt helyezték ravatalra a kerepesi-úti temető halottas-házában. A leolmozott fekete érczkoporsó magas katalafalon áll, amelyet az ezüst kandelaberekben égő gyertyák erdeje és délszaki növények vesznek körül. A gyászlepellet takart terem falai mellett, körüskörül színes, virágos koszorúk hevernek, melyeknek illata egészen betölti a helyiséget. A ravatalhoz ma délelőtt a megboldogult nagyszámú tisztelői közül igen sokan látogattak el. A temetési szertartás pénteken, délután öt órakor lesz.

— **Lipót Szalvátor Nagyváradon.** Lipót Szalvátor főherceg, tüzérségi főfelügyelő a jövő hédelejen több magasrangú katonatiszt kíséretében Nagyváradra érkezik, hogy szemlét tartson a 19. hadosztály tüzérezrede felett. A város környékén ez alkalomból nagyszabású lövészeti gyakorlatokat rendeznek, melyeken az új gyorstüzelő-ágyúkkal tesznek majd kísérletet. Az új modellű ágyúk tegnap már meg is érkeztek Nagyváradra. A főherceg három napig marad ott.

— **A Vatikán Alfonz herceg házassága ellen.** A Vatikán nem adta beleegyezését Alfonz orleansi herceg és Kőburg Beatrix hercegnő vegegyes házasságához és ennek következtében az eljegyzést valószínűleg fel fogják bontani.

— **Szökevény török ezredes.** A Konstanca és Alexandria között járó Imperatul Traian hajó utasai között nagy riadalmat okozott a hajónak Konstantinápoly kikötőjében időn tul való vesztegelése. A hajó a menetrendben jelzett időben nem indult útjára. Török rendőrök lepték el egyszerre a fedélzetet és a kapitánytól egy utas kiadatását követelték. Az utas: Zahur Ahmed ezredes, politikai menekült, aki már évek óta bujdosik a szultán üldözése elől. Most Egyiptomból jött és Oroszországba akart utazni, ahol felesége várakozik reá. A hajó kapitánya nem teljesítette a rendőrök követelését, mire táviratváltás kezdődött Bukarest és Konstantinápoly között. A román kormány csak arra volt hajlandó, hogy Bukarestben vizsgálatot indít arra nézve, vajjon az ezredest kiadhatják-e a török kormányának. A hajó végre tizenkét órai késéssel folytathatta útját. Zahur Ahmed Bukarestbe ment, ahonnan két nap mulva tovább eresztették Oroszországba.

— **Boitrány a reichsrathban.** A boitrányairól nevezetes reichsrath ismét öregbítette jó hírnevét. A tegnapi ülés végén Schummeier képviselő konstataulta, hogy gróf Sternberg részeg volt, amikor támadó beszédét elmondotta. Erre Höger közbekiáltott:

— **Az osztrák arisztokrácia szégyene.**
Felkiáltások: Nyomorult rágalmazó! Hazug fráter! Olyan részeg, hogy a szemait sem képes nyitva tartani! Ön beszámíthatatlan állapotban van! Cognac, gróf!

Gróf Sternberg e szidalmak közepette nyugodtan állt a helyén és csókot dob a szocialisták felé. (Hosszantartó nagy zaj.)

Nemec képviselő felkap néhány nyomtatványt és Sternberg felé akarja hajtani.

Gróf Sternberg megfordul, felemeli kabátja szárnyait és meghajolva, hátát mutatja a szocialistáknak.

Ez az inzultus a szocialisták dühét még jobban fokozza és a szidalmak egész áriját zudítják a gróf felé.

Tomaschik: Ezt a testrészt már ki kellene egyszer jól porolni!

Gróf Sternberg konstataálni kívánja, hogy tegnap tévedett, amikor Freundlich képviselőre megjegyzést tett. Könnyen összetéveszti az „izraelita urakat”. Tegnapi megjegyzése nem a zsidó Freundlichnek, hanem a zsidó Seeligernek szólt.

Riesner: Hisz Seeliger nem is zsidó!

Sternberg e szavaira ismét óriási zaj és láрма keletkezik, a szocialisták és a keresztényszocialisták egymást szidalmaznak. Végre is Starczynsky alnök vetett véget az épületes boitránynak, mert a nagy zajban berekesztette az ülést.

— **Bezárták a zágrábi egyetemet.** A zágrábi egyetemnek tudvalevőleg mostanában alig volt hallgatója, úgy, hogy az egyetemi tanács előterjesztést tett a kormánynak az egyetem bezárására. A kormány hozzájárult ezen előterjesztéshez és az egyetemet bezáratta, illetve hivatalosan kimondatta, hogy a nyári szemeszter, mely csak most vette kezdetét, ezennel véget ért. Ez azt jelenti, hogy az a kevés

— **Házasságok.** Dr. Lázár Zoárd orsz. képviselő és neje, szül. Korber Irma leányát, Erzsébetet eljegyezte dr. Szimonisz László ügyvéd Kiszénben.

Illés Sándor, a Magyar-Belga Fémiparágó gyár mérnöke, eljegyezte Csillag Mór Máv. főellenőr leányát, Emmát.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán művész ékszerterelepén, Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. I. em. szerzethők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik

— Olaszországba megy a csár. Pétervárot valószínűleg tartják a csárnak Raconogibe tervezett útját. Muraviev, a római orosz nagykövet, aki egy idő óta Pétervárot tartózkodik és akit a csár a revajil találkozás előtt fogadott, helyeselte a csárnak Olaszországba tervezett útját. Muraviev kijelentette, hogy azok az aggodalmak, amelyeket Nelidov, az előbbi orosz nagykövet, felhozott, alaptalanok. A csár elfogadta Muraviev tanácsát és kijelentette, hogy még ebben az évben Olaszországba utazik.

— Tüntetés a bán ellen. Zágrábban a mai urnapi körmenetkor a proceszsió után, mikor már az ájtatos nép széteszlott, nagy tüntetés volt báró Rauch bán és az osztályfőnökök ellen. A bán éppen kocsiába szállt, amidőn a tüntetés megkezdődött. Az ezer főnyi tömeg körülfogta a kocsit s zajongva abezugolta s fűtyülte ki a bán, majd köveket hajigált hintójára. Lovasrendőrség vágatva jött s bekerítette a bán kocsiját, mely gyorsan indult meg a bán palota felé. A tüntető tömeg utána vetette magát s közben a helyettes bán lakása előtt is macskazenét rendezett. A lármás sokaságot nagynehezen sikerült széteszlatni, de tizenegy óra tájban újból összeverődött a tömeg és a bán palota felé igyekezett, de a rendőrség szétverte.

— A csendőrség új felügyelője. Ziegler Károly csendőrezredest a király a magyar királyi csendőrség felügyelőjévé nevezte ki. Panajott Sándor tábornok, az eddigi felügyelő egy hónappal ezelőtt vonult nyugalomba s a honvédelmi miniszter akkor azonnal Ziegler Károlyt bizta meg a csendőrség ideiglenes vezetésével. A miniszteri megbízást a király most végleges kinevezéssel szankcionálta. Méltó ismerése ez Ziegler Károly szaktudásának, melyről a csendőrség szolgálatában évtizedek óta kifejtett működése alatt számtalan esetben tett tanúságot. Az új felügyelő 1896 óta volt Pozsonyban s 10 év óta parancsnoka már a tizenhárom vármegyére kiterjedő V. sz. csendőrkerületnek.

— Jubileumi ötkoronások. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a ausztriai veretű ötkoronás ezüst emlékérmék tárgyában a következő hirdetményt bocsátotta ki: Utalással az ausztriai veretű egykoronás ezüst emlékérmék ismeretése tárgyában 1908. február 20-án 140.308—1907. szám alatt és az ausztriai veretű tíz- és husz-koronás arany emlékérmék ismeretése tárgyában 1908. május 1-én 45.259. szám alatt kiadott hirdetményre, valamint az ötkoronás ezüstérmék ismeretése tárgyában 1900. március 7-én 16.729. szám alatt kiadott hirdetményre közhírré teszem, hogy a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya ötkoronás ezüst emlékérméket az alábbi rendelkezések szerint veret és bocsát forgalomba: Az ötkoronás ezüst emlékérmé képlapján ö felségének mellképe látható a következő körirattal: „FRANC. JOS. I. D. G. IMP. AUSTRIAE. REX BOH. GAL. ILL. ETC. ET AP. REX HUNG.” A hátapon haladó fiatal női alak látható lengő ruhával; felemelt jobb kezében babérágat tart, bal kezével pedig a körirathoz foglalt 1848—1908. évszámokra mutat. A női alaktól balra az ausztriai császári korona s alatta az „5 Cor.” értékelzés, jobbra pedig a császári sas látható. A hátlap körirata a következő: „DUODECIM LUSTRIS GLORIOSE PERACTIS.” Az érmék karimája sima és mélyített betűkkel e jelzőt tartalmazza: „VIRIBUS UNITIS.” A lapok pereme emelkedett és sima s azon gyöngyör (gyöngy gyöngyöt érintve) vonul végig. Ezeknek az érméknek súlya, finomsága és átmérője azonos a már forgalomban levő ötkoronás érmék súlyával, finomságával és átmérőjével. Az ötkoronás emlékérméknek minden állami és egyéb közpénztárak által, valamint a magánforgalomban leendő elfogadására nézve az 1899. évi XXXII. törvénycikk 5. szakaszának és az 1899. évi XXXIII. törvénycikkbe becikkelyezett érmepéterszörzés IV. cikkének rendelkezései irányadók.

— Zeppelin léghajója indul. Gróf Zeppelin legújabb léghajója indulásra készen áll. A napokban lesz a felszállás, ameyen, mint Stuttgartból jelentik, összesen tizenhatan vesznek részt, gróf Zeppelin, báró Bassus, két mérnök, két kormányos, hat monteur, két birodalmi megbízott és két léghajós-tiszt. Az utitervet egyelőre titokban tartják.

— Peres Sándor arcképének leleplezése. A hatodik kerületi állami tanítónőképző intézetének a tanári testülete ma délelőtt ünnepséget rendezett a Felsőerdősoron levő intézet helyiségében, az egykori igazgatója, néhai Peres Sándor emlékezetére. Ez alkalomra az épület tágas udvara lombokkal és virágokkal volt fölkecsítve. A bejárásal szemben helyezték el Peres olajfestésű arcképét, amelyet a növénydekektől font koszoruk öveztek. Az ünnepségen megjelent Mosdóssy Imre budapesti kir. tanfelügyelő, Kirchner Béla kereskedelmi iskolai főigazgató, Pósa Lajos író és szerkesztő; küldöttségileg volt képviselve az Eötvös-alap, a Tanítók Otthona, a Feministák Egyesülete és testületileg jelentek meg a tanítónőképző intézetek növendékei. Peres Sándorról, az elhunyt kitűnő pedagógusról Kirchnerné-Petrovics Mária mondott emlékbeszédet, majd Havas István szavalta el a saját szerzeményű alkalmi költeményét. Ezután leleplezték Peres Sándor arcképét.

— Az aradi érettségi. A minden évben szokásos érettségi botrányok buktatással, felfüggesztéssel megkezdődtek Aradon. Az ottani felső kereskedelmi iskolában a negyvenöt maturandus írásbeli dolgozatai feltűnően hasonlítottak egymáshoz. Ezek után negyvenöt diákot egyenkint maga elé csitált Ábrai igazgató s a szomorú következménye a dolognak az lett, hogy husz diákot megbuktattak, vagy szigorított szóbelire utasítottak, hetet pedig a vizsgálatról felfüggesztettek. Köztük az egyik legkiválóbb diákok.

— Kisfaludy Liphay István meghalt. Kisfaludy Liphay István nyugalmazott miniszteri tanácsos hírtelenül, szívizélhűdés következtében elhunyt. Kisfaludy Liphay István ép, egészséges ember volt s az utóbbi időben semmiféle betegség nem látogatta meg. Tegnep este egyszerre összeesett és pár percnyi szenvedés után kilehelte lelkét. Holttestét ma az Entreprise kiszállította a Röck Szilárd-utca 18. szám alatti gyászházba a Kerepesi-uti temetőbe, ahol díszes ravatalra tette. A koporsó előtt két bibor-párnán a megboldogult kitüntetései ragyogtak a száz meg száz égő gyertya fényében és a délszaki növényekkel telerakott tsermet a koszoruk tömege tölti meg. A megboldogultat holnap délután hat órakor szentelik be a Kerepesi-uti temető halottasházában. Az esetről a földművelésügyi minisztérium külön gyászjelentést adott ki. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter az özvegyhez a következő részvét-táviratot intézte:

Liphay Istvánné urnő ö Méltóságának Budapest. Fogadja Méltóságod maga, valamint a gyászba borult egész család részére őszinte fájdalom részvétem nyilvánítását a megdöbbentő gyász-eset fölött. Súlyos vesztéséüknék érzetében a vezetésem alatti minisztérium is osztozik, amely az idvezültnek érdemteljes működését velem egyült mindenkor hálás emlékezetemben fogja megőrizni.

Darányi Ignác.

— A kertészegyesület közgyűlése. Az Országos Magyar Kertészegyesület ma tartotta negyedik évi közgyűlést az Iparcsarnok e czéla fertartott helyiségében E. Mich Gusztáv udvari tanácsos elnöklésével, amelyen a kertészársadalom szép számmal jelent meg. Az elnöki megnyitót után Mihalovich Béla dr. terjesztette elő jegyzői és Kardos Árpád titkári jelentését, amelyeket a közgyűlés tudomásul vett. Majd buzgó működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak rudinai Molnár István miniszteri osztálytanácsosnak, Magyar Kázmér kir. tanácsosnak és dr. Mihalovich Bélának, aki tíz év után lemondott pénztárosi tisztéről. Ezután a választmányt egészítették ki. Majd az elnök megköszönte az érdeklődést és berekesztette a közgyűlést.

— Felfüggesztettek egy iskolaigazgatót. Marosán Viktor avasfelsőfalvi iskolaigazgató, aki Votisky Géza segédtanfelügyelővel szemben iskola-látogatás alkalmával kihívóan viselkedett, Szatmármegye közigazgatási bizottsága állásától felfüggesztette, egyben a fegyelmi eljárást is elrendelte ellene.

— Toselli-Montignosoék újszülött fia. Milánóból jelentik, hogy hétfőn volt a Toselli-Montignoso pár újszülött fiának a keresztelése. Az újszülött a kereszt-ségben az Emanuele Filiberto nevet kapta. A keresztelőkön csak a család intim barátai voltak jelen. Toselli atyja és anyja voltak a keresztelők.

— Lemoine gyémántja. Megirtuk már, hogy a párisi gyémántgyáros, Lemoine megszökött a fog-ságból. Tegnep bontották fel Lemoine letétbe helyezett borítékját. A vizsgálóbíró Lemoine gyémánt-készítési módszerét csalásnak és szédelésnek tartja. A recept, amelyet Lemoine a gyémánt mesterséges készítésére előir, szószerint következő: „Veszünk egy darab kőszent, jegecesítjük s megfelelő nyomásnak teszszük ki, akkor gyémánt lesz belőle.” A jelen-volt szakértők kinevették ezt a receptet és kijelentették, hogy nem egyéb mulatságos szélhámosság-nál. A vizsgálóbíró Lemoinetől levelet kapott, amelyben távolmaradását azzal indokolja, hogy magánvád-lója és lakásadója akadályokat gördítettek megtele-nése elé. Kísérletei elvégzésére első sorban háborítatlan munkára van szüksége. Amint munkáját befe-jezte, meg fog jelenni a bíróság előtt, hogy az ellene szórt rágalmat megczáfolja. A törvényszék meg van győződve arról, hogy Lemoine Páris környékén rejtőzködik. Hogy Lemoine hová tűnt el, azt eddig nem sikerült megállapítani. Lepoittein vizsgálóbíró az újságíróknak a következő felvilágosítást adta:

— Lemoine hétfőn szökött meg. Ma már erről feltétlen meggyőződést szereztem. Tegnepelőtt este különben, nehogy a kitűzött időben hiába várjam, elővezető parancsot adtam ki ellene, de az már nem vezetett eredményre.

Arra a kérdésre, hogy nem őriztették-e Lemoinet, a bíró így válaszolt:

— Nem és éppen ezért fogalmunk sincsen arról, hogy jelenleg hol lehet.

Lemoine mérnök neje válókeresetet adott be férje ellen, aki bántalmazta és szidalmazta. Bemondása szerint Lemoine szükése előtt nagy összeg kiadására kényszerítette őt.

Párisban az a híresztelés van elterjedve, hogy Lemoine hétfőn délután a hatóság gyorsvonattal Nancyn át Németországba szökött, anélkül, hogy akár Epernayben, akár Chalonsban kiszállt volna.

A Lemoine-ügy vizsgálatával megbízott Le Poittein törvényszéki bírótól elvették ezen ügyet és más bírónak osztották ki.

— Az Iskolaegyesület közgyűlése. Az Iskolaegyesület Rákosi Jenő elnöklése alatt ma délelőtt tartotta ezidei rendes közgyűlést. Rákosi Jenő megnyitó beszéde után Ábrányi Emil főtitkár be-terjesztette a titkári jelentést, majd Barabás Béla szép szavakban tolmácsolta a közgyűlés elismerését az elnök és a főtitkárral szemben. Rákosi Jenő viszont Ábrányi Emil negyvenéves írói jubileumáról emlékezett meg. A közgyűlés ezután elhatá-rozta, hogy gróf Apponyi Albert kultuszminisz-tert az ingyenes népoktatás és ingyenes gazdasági népoktatásról szóló törvényjavaslat benyújtása al-kalmából feliratban üdvözli. Majd a számadásokat hagyta jóvá a közgyűlés, mire Szunyó Károly tartott igen érdekes előadást a kultúrökrekvésekről. Majd megalakították az igazgatótanácsot és ezzel a közgyűlés véget ért.

— San Francisko újjáépítése. Alig két eszten-deje, hogy egy borzalmas földrengés majdnem tel-jesen elpusztította San Francisko városát. A leg-nagyobb optimisták sem remélték, hogy a rengeteg törmelékhalomtól és hamutól a várost 3—4 évnél hamarabb meg lehessen tisztítani és hogy a szeren-csétlenség nyomai 10—15 éven belül teljesen eltávolít-hatók legyenek. Am az amerikai energia itt is csodát mivelt. Az „American Review of Reviews” közlése szerint ugyanis az 1906-ban megsemmisült 512 ház-tömbből, melynek értéke közel 500 millió korona volt, a két esztendő lefolyása alatt majdnem ugyanolyan értékű építkezés fejeztetett be. Az akkor elpusztult 28.188 ház helyébe ugyan eddig csak 14.270 ház épült fel újra, ám az ujak mind hatalmas bérpaloták, míg a régiek legnagyobb részt csak apró házikók voltak. A város újjáépítésének egész érdeme a polgárságot illeti, amelynek pedig akkor még az Egyesült Álla-mokban uralkodó pénzügyi válsággal is küzködni kellett. Az 1907. évi április hó 18-án végződő üzleti üzleti forgalma San Franciskóban meghaladta a 9500 millió koronát, ebből az összegből a biztosító társaságok mintegy 1000 millió koronát térítettek meg, míg a többi tisztán a polgárságot terhelte. Az

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Használata valódi áldás gyomorhajosok-nak és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
3-8 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
nagy üveg 60 fillér.

1908. évi április hó 18-án végződött üzletv forgalma 9150 millió koronára rugott.

— **Égő folyó.** Drohobeczben ma borzalmasan szép és félelmetes látványt nyújtott egy égő folyó. A petroleum forrásokból és furótornyokból a szennyes vizet a Kismenicza folyóba bocsátják és az mindig tele van petroleummal. Valószínűleg eldobott égő gyufától meggyuladt ma a folyó és a tűz rohamosan terjedt. Egyelőre csak a szabad mezőn borult lángba a folyó, de mikor az égő áradat nagy gyorsasággal harapódzott a város felé, kivonult az egész tüzoltóság Lembergől is és a nép segítségével elfojtotta a tüzet. A Kismenicza mentén fekvő községek lakossága küldöttséget menesztett Bécsbe a kormányhoz, hogy erélyes intézkedést kérjen az állandó tüzveszedelem ellen.

— **Méregkeverők Pancsován.** A pancsovai rendőrség egy méregkeverő bandát fedezett fel, amely már hosszabb idő óta folytatta üzelmét. Tegnap le tartóztatták a nemrégiben hirtelen elhunyt Nikolics fiakkeresnek a feleségét, aki hosszas tagadás után bevallotta, hogy férjét megmérgezte. Ilyen módon a rendőrség egy egész méregkeverő bandának jutott nyomára. A napokban számos letartóztatás várható.

— **Halálozások.** Gróf Pálffy Miklósné, szül. Pleszowics-Fredro Henriette, gróf Pálffy László gőnczi földbirtokos, Abauj-Torna vármegye törvényhatósági bizottsági tagjának édesanyja, 64 éves korában meghalt. Az elhunyt grófné holttestét miután dr. Fischer-Colbrie püspök beszentelte, Malackára szállították, hol ma, 18-án a családi sírboltban temették el.

Zacher Pálné, szül. Binder Sarolta, 56 esztendőskorában, hosszas szenvedés után meghalt Kolozsvárott.

Angyalossy Pál június 16-án hosszas szenvedés után élete 54-ik évében elhunyt Kiszvárdán.

Iskei Kovács János ügyvéd, folyó hó 15-én, élete 65-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt Lázárban.

Ozv. hátszegi A postol Mórné, szül. Markovits Katalin 81 éves korában meghalt Budapesten.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Kapuzárás a Magyar Színházban.** Földes Imre „A császár katonái” című színművének előadásával zárult a Magyar Színház drámai új érájának első szezonja, melyet lapunk pünkösdi számában részletesen méltattunk. A mai kapuzárás kisszámú közönség tapsai mellett folyt le, de azért bizonyosra vehető, hogy a Földes darabja Csontos, Törzs, Garas, Z. Molnár, Doktor, Papp, Körmeny stb. kitűnő játékaival a jövő szezonban még sok telt házat fog vonzani.

(*) **Az ember tragédiája a Népszínházban.** A Népszínház-Vigopera igazgatóságának az a szándéka, hogy a szokásos aktuális nyári darab helyett irodalmunk egyik remekét illeszse bele műsorába, minden várakozáson felül való sikerrel járt. Az újonnan berendezett nagy apparátusú „Ember tragédiája” estéről-estére megtölti a színházat és a közönség minden eddigi hagyománytól eltérőleg rendkívül sokat tapsol a szereplőknek, kivált Bereginék, Tóvölgyi Margitnak, Forgács Rózsának, Horváth Jenőnek és Dobinak, akiknek a darab végén is meg kell jelenniük.

(*) **Tüntetés Mascagni miatt.** Triestben a városi színházban tegnap irredentista tüntetés volt abból az alkalomból, hogy Mascagni személyesen dirigálta egyik operáját. Az első felvonás után hatalmas babérokoszort nyújtottak az olasz mesternek. A koszorun olasz bíródalmi színű szalagon ez a felírás volt: „A nagy mesternek az ifjú Olaszország”. A második felvonás alatt egy rendőrszövetség a színpadi öltözből eltávolította a koszorú szalagját; a mikor a szereplő művészek ezt megtudták, hangosan keltek ki az intézkedés ellen.

Nyilt-tér

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Rohitschi Styria-forrás gyógyviz

Gyomorfokély és görcs,
Bright-féle vesegyulladás,
Torok- és gégehurut,
Gyomor- és bélhurut,
Húgsavas üledékek,
Csukorbetegség,
Májkoményedés,
Májbajok ellen.

Nagybani raktár
Budapesten Hoffmann Józsefnél, Báthory-u. 8.

TÖRVÉNYSZÉK

§ **Ügyvédek gyűlése.** Az 1907. október 7-9-én Budapesten tartott V. ügyvédgyűlés állandó választmányt küldött ki berekesztése alkalmával. Ez az állandó választmány most tartotta meg alakuló ülését a budapesti ügyvédi kamara helyiségében. Az állandó választmány elnökévé Szivák Imrét választották meg, alelnökké pedig dr. Szohner Lajos budapesti és dr. Ziskay Antal győri ügyvédeket. Titkárnak dr. Papp Józsefet, a budapesti ügyvédi kamara titkárát, pénztárnokul Szmik Lajos budapesti ügyvédet, a budapesti kamara pénztárnokát választották meg. Szivák Imre indítványozta, hogy az állandó választmány köszönetét nyilvánítsa Günther Antal igazságügyminiszternek a nyugdíjintézetre vonatkozó törvényjavaslat benyújtásáért és sürgős letárgyalásáért. Dr. Papp József az állandó választmány ülésének feladatairól tett előterjesztést. Indítványozza, hogy az ügyvédség szervezete, a zugírászat, a kamarai bíraskodás, az ügyvéd és ügyfél közti viszonyt szabályozó kérdések, a díjtartás, az összehérhetetlenség, az ügyvédeknek bírói állásokra való kinevezése és a perrendtartás tárgyában hozott határozatok mielőbb az igazságügyminiszterhez és a képviselőházhoz felterjesztessenek. Előterjeszti továbbá, hogy a kincstári közalapítványi és más efféle ügyvédségek megszüntetése és teendőiknek magánügyvédek útján való végzése tárgyában a kongresszus két határozatot hozott, melyek összeegyeztetés végett az állandó választmányhoz utaltattak. Erre nézve indítványozom, hogy az elnökség bizassék meg egy bizottság megalakításával, amely magát kiegészítheti és a kérdést érdemlegesen előkészíti. A szegényvédelem ügyében indítványozza, hogy hatalmazassék fel az elnökség, hogy a budapesti ügyvédi kamarával egyetemben a kérdés érdeme iránt is felterjesztést intézzen a kormányhoz és a képviselőházhoz. Az ügyvédek egy részének közjegyzői jogosítványra való felruházása, valamint az ügyvéd-szövetség szervezésének ügye is az állandó választmányhoz utaltatott érdemi határozat végett. Az utóbbi tárgyban Kenedi Géza, kirendelt előadó bejelentette, hogy munkálataival már nagyjából elkészült. Mind a két ügynek az elnökségre való bizását indítványozza. Többek hozzászólása után a titkár előterjesztéseit egyhangulag elfogadták és ezzel az ülés véget ért.

§ **A kolozsvári tábla szüneti tanácsa.** A tanács július hó 5-től augusztus hó 29-ig: Elnök: Heppes Miklós táblai tanácselnök. Bírák: Incze Gerő, Becsek Lajos, Nyirő Géza, dr. Borbély Sándor táblai bírák.

§ **A bírósági szervezet munkálatai.** Az igazságügyi minisztériumban most folynak a végleges bírósági szervezet munkálatai. Ebből az alkalomból Gresek Károly kuriai bíró, mint az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület elnöke, nyújtotta át dr. Günther Antal igazságügyi miniszternek az egyesület erre vonatkozó memorandumát. A memorandum két irányban tesz a miniszternek javaslatot, az automatikus előlépés életbeléptetésére nézve s a kinevezési rendszer reformjára iránt. Az automatikus előlépést úgy véli az emlékirat megoldhatónak, hogy az elsőfolyamodási bíróságokhoz kinevezett bírák és ügyészek a magasabb fizetési fokozatokba és osztályokba, a VII. osztályhoz bezárólag, ne külön-külön kinevezéssel juszanak, hanem előlépésük a törvény alapján történjék olyképpen, hogy minden bíró és ügyész három-háromévenként, pusztán az idő múlása alapján, lépjen elő. Az 1869. évi IV. t.-cz. 1. §-a kimondja, hogy az igazságszolgáltatás a végrehajtó hatalomtól elkülönítetik. Már pedig ez az elkülönítés s a bíróságok függetlensége nem teljes mindaddig, míg a bírák kinevezése az igazságügyi miniszter előterjesztése alapján történik. Az a bíró nem lehet belső érzésében teljesen független, aki minden hivatali előnyt csakis az igazságügyi minisztertől várhat s akinek esetleg tartania kell a miniszter mellőzésétől. A bírói hatalom gyakorlásának alkotmányjogi fogalmából és jelentőségéből folyik az az elv, hogy a bírák kinevezésére a döntő befolyást maguk a bíróságok gyakorolják olyképpen, hogy ezeknek jelölési legyenek a miniszterre egyedül irányadók előterjesztésének megtételénél. Az igazságügyi miniszter a mai rendszer mellett

sem ismerheti a kinevezésre kerülők nagy tömegét, tehát előterjesztéseiben amugy is a bíróságok minősítésére és kijelölésére kénytelen támaszkodni. Tehát csak annyit kellene változtatni, hogy a miniszter a bíróságok kijelöléséhez kötve is legyen.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Harmadik nap. —

A mai nappal lezárult az Urlovasok Szövetezete által rendezett három napos meeting. Az utolsó nap futamait rekkenő hőségben és nagy közönség előtt futották.

Az első futamot az általunk is jelölt Lothian nyerte meg. Panasz megnyerte a Gyömrői akadályversenyt, a nagy favorit Westminster rossz harmadik volt. A Svábhegyi gátversenyt a Krause által nagyon higgadtan lovagolt Tiny Tim nyerte meg Faras előtt, amely nem akart menni.

Az eladók gátverseny-handicapjában Remete győzött, de épp úgy, mint kedden, ismét óvást adtak be a Geist-ló ellen, de az igazgatóság ezt nem vette figyelembe. Az utóbbi futamban az általunk jelölt Gara győzött, szennázciós kvótát fizetve a benne bízóknak.

Részletes eredmény a következő:

I. **Eladók versenye.** Díj 1200 korona. Táv 1800 méter. 1. Markovits 36. Lothian 66½ kg. (Krause), 2. Egyedi L. 46. Gitár 68 kg. (Issekutz), 3. Vida T. 36. Royal Anne 62½ kg. (Kiss). Futottak még: Bojtár (Czárán Z.), Suhancz (Czárán J.). Küzdelem után egy hosszal nyerve, másfél hosszal harmadik. Tot. 10:24, 20:35, 110.

II. **Gyömrői akadályverseny.** Díj 1600 korona. Táv 4800 méter. 1. Geist G. 46. Panasz 70½ kg. (Czárán Z.), 2. Edlinger 66. Mondsee 69 kg. (Wodianer), 3. Sibrik fh. 46. Westminster 73 kg. (Tulajd.). Feltartva, sok hosszal nyerve, rossz harmadik. Tot. 10:27.

III. **Svábhegyi gátverseny.** Díj 1500 korona. Táv 3200 méter. 1. Markovits fh. 46. Tiny-Tim 77½ kg. (Krause), 2. Jankovich Gy. 46. Faras 70½ kg. (Czárán J.), 3. Geist G. 46. Szikra 70½ kg. (Czárán Z.). Futottak még: Edömér (Goldschmid), Miklós (Issekutz). Könnyen másfél hosszal nyerve, rossz harmadik. Tot. 10:32, 20:33, 27.

IV. **Eladó gátverseny handicap.** Díj 1500 korona. Táv 2400 méter. 1. Geist G. 46. Remete 68 kg. (Csompora), 2. Mr. Nobody 46. Macache 62½ kg. (Fürst), 3. Báro Durneiss 46. Morbihan 62½ kg. (Neuman). Futottak még: Trapper (Hujber), Tüstént (Székely), Bora (Fejes), Pirók II. (Maas). Küzdelem után félhosszal nyerve, másfél hosszal harmadik. Tot. 10:21, 20:25, 29, 29.

V. **Eladó kétéves handicap.** Díj 1500 korona. Táv 900 éter. 1. Gróf Pejacsevich 26. Barokk 52½ kg. (Pretzner), 2. Mr. C. Wood Lady Cornelle 49 kg. (Vastag), 3. Pinka J. Titi II. 54 kg. (Kacsádi). Futottak még: Gyűrű (Hönig), Kisasszony (Heidt), König Pansol (Molnár), Mase (Sersin), Pajtás (Kiszivát), Rárol (Klimscha), Bagola (Ullrichshofer), Hahó (Simon), Cointreu (Baumgartner), Diszes (Smutny). Küzdelem után félhosszal nyerve, ½ hosszal harmadik. Tot. 10:22, 20:33, 547, 90.

VI. **Juniusi díj.** Díj 1500 korona. Táv 1600 méter. 1. Báro Inkey J. 36. Gara 68½ kg. (Czárán Z.), 2. Jankovich 36. Mehet 71½ kg. (Czárán J.), 3. Schey P. 36. Liane 74 kg. (Pálffy). Futottak még: Carmela (Sibrik), Ifiasszony (Wodianer), Louis d'or (Goldschmid), Sunny Day (Nádaskai), Littke (Kiss), Décsy (Krause), Jimmy (Issekutz). Könnyen másfélhosszal nyerve, félhosszal harmadik. Tot. 10:102, 20:50, 30, 42.

( ) **A Margitszigeti Ezüstlabdát az 1908. évre** a Ferencvárosi T. C. nyerte meg, mely délután fölényes játék után 7:2 arányban győzte le a döntőben a Budapesti A. K.-ot. A F. T. C. e győzelmével negyedszer nyeri a díjat, amelynek végleges megnyeréséhez most már igen közel áll.

( ) **Az Andrássy-vándordíj idei védője** Nagy József (B. B. T. E.) lett, aki ma délután 52½ mp. alatt futotta le Bodor ellen a megismételt döntőt a 4 angol mértföldes távon. Pompás idő.

( ) **Az olympiai próbaversenyek** töltik ki a jövő hét sportprogramját. Egész héten át folynak a vívóversenyek. Csütörtökön, június 25-én este 8 órákor lesz a Császár-fürdőben az uszó-próbaverseny, amely — mint mi már előre jeleztük — az eredeti tervezettől eltérőleg csak 200 méteres mell- és 100 méteres hátuszásból fog állani. Az atlétika

KÖZGAZDASÁG.

Az új koronajáradék, mint biztosítási díjtartalék. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság, mint értesülünk, a most kibocsátás alá kerülő magyar királyi koronajáradék kötvényeiből tetemesebb összeget vásárolt meg életbiztosítási díjtartalékának elhelyezési céljaira.

Uj gazdasági tudósítók. A földmivélségi miniszter Arad vármegye világi járására Czocher Jenő muszkal lakost, Bihar vármegye érmiályfalvi járására László Márton piskolti lakost, Hunyad vármegye petrozsényi járására Maderspach Béla iszkronyi lakost, Krassó-Szörény vármegye oraviczi járására Hedbawny József oraviczbányai lakost és Szabolcs vármegye dadai felső járására Tomori Zoltán szabolcsi lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Fővárosi pénzüzetek kartelleje. A fővárosi pénzüzetek között — mint annak idején megirtuk — tárgyalások indultak meg abból a célból, hogy az intézetek és úgy felek közötti viszonyt egységesen szabályozzák. A tárgyalások során sikerült meg egyezésre jutni s a megállapodások, amelyek nemcsak a betéti kamatokra, hanem a váltóleszámitásra és viszleszámitolásra is vonatkoznak, már július 1-én életbe is lépnek. A leszámítolásra vonatkozó meg egyezés lényege az, hogy a váltóelőfogadományokat több osztályba sorozzák s a váltó minőségére való tekintettel állapítják meg a kamatlábat, természetesen az Osztrák-Magyar Bank mindenkori kamatlábiához mérten. A viszleszámitolásra vonatkozólag egyrészt a viszleszámitolási hitel s az illető intézet alaptőkéje, másrészt az igénybe veendő viszleszámitolási hitel nagysága között az Osztrák-Magyar Bank kamatlábat véve alapul, kapcsolatot hoztak létre. Ez a megállapodás különösen a vidéki és a fővárosi kisebb pénzüzeteket érinti, a szövetkezeteket nem, mert ezek szereplésének már ugy sincs semmi jelentősége.

Czukorrépa fej és levél szárítása takarmányozási célból. A czukorrépa fej és levél szárítva igen jó és egészséges takarmányt nyújt a marhának, miért is külföldön, különösen Németországban, nagyban szárítják is. Hogy ezt a módszert gazdáinkkal megkedveltesse, az OMGE izemi bizottsága elhatározta, hogy ősszel egyik olyan uradalomba, ahol németországi mintára a czukorrépa feleket és leveleket szárítják, akkor, mikor az izeben látható, egy kirándulást fog rendezni. A czukorrépa fej és levél szárítása hazánkban még aránylag igen kis körben ismeretes, pedig sok jó takarmány volna ilyen módon megmenthető, miért is feltehető, hogy a kirándulásban számos gazda fog résztvenni.

Harcz a papirkereskedők között. A Budapesti Detailpapirkereskedők Szövetsége ma Szénássy Béla elnökle alatt kimondta, hogy a fővárosnál lépéseket tesz, hogy a fővárosi iskolák számára való tanszerek kizárólag csak a szövetség (vagy talán inkább — a kartell) tagjainál legyenek beszerezhetők. Mivel ez a szövetségen kívül álló kereskedők érdekeit nagyon sérti, a szövetségbe nem tartozó papir- és tanszekereskedők e sérelmes törekvéssel szemben érdekelte megvédésére vasárnap, június 21-én az Adria-kávéházban gyűlést tartanak, melyben a szabad verseny biztosítását fogják követelni.

Segély az erdőtisztviselők gyermeknevelésére. A földmivélségi miniszterium egy nemes célra szolgáló alapítványt kezel, amelyből az államerészeti tisztviselők gyermekeinek nevelési segélyt ad. A folyó évre kiosztható segélyekről a földmivélségi miniszter most értesíti az érdekelte államerészeti tisztviselőket. Elemi iskolába járó gyermek segélyben csak akkor részesülhet, ha az erdőtisztviselő gyermeke helyben levő tanintézet hiányában kénytelen másutt iskolába járni. A segély megadása a tisztviselő vagyoni viszonyainak számbavételével történik. A segélyek havi részletekben adnak és ezekért július 8-ig kell az intéző-bizottsághoz (Budapest, V., Zoltán-utca 16.) folyamodni.

A horvát gyárosok az adóreform ellen. Horvát-Szlavonország legelőkelőbb ipari és kereskedelmi testületei látogatott ülésre gyűltek össze tegnap

Zágrábban, a Trgvacki Dom helyiségében, hogy Wekerle Sándor pénzügyminiszter által előterjesztett egyenes adóreform tekintetében állást foglaljanak. Az ülést, melyet a Horvát-Szlavon Gyáriparosok Szövetsége hívott egybe, Pongrácz Gusztáv elnök távollétében, Granitz Ignác, a Horvát Gyáriparosok Szövetségének elnöke vezette, míg a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségét dr. Hegedüs Lóránt igazgató, mint meghívott szakelőadó képviselte, ki behatóan ismertette az új egyenes adójavaslatokat, valamint a magyar gyáriparosok idevágó állásfoglalását, melyet a horvát-szlavonországi gyárosok teljesen magukévá tettek.

Az első heti állatvásár Kőszegen e hó 17-én, szerdán volt, amikor egyéb élelmiszerekben is heti vásár tartatott. Ez az első heti állatvásár minden várakozáson felül jól sikerült. 278 darab volt a felhajtás s jobbra elsőrendű minőség, mert a város hat díjat osztott szét.

Ismét csökken a német kamatláb. A kontinens pénzüzetek nem kis meglepetést kelt az a hír, hogy a német birodalmi bank újból leszállította a kamatlábat. Berlinből jelentik ugyanis, hogy a birodalmi bank központi választmányát a mai napra gyűlésre hívták össze, amelynek napirendjén az igazgatóságnak az az indítványa szerepelt, amely szerint a bankkamatlábat 4%-ról 4%-ra szállítsák le. A központi választmány ehhez hozzájárult. Berlinből jelentik éjjel: A birodalmi bank a bankkamatlábat 4%-ra, a lombardkamatlábat 5%-ra szállította le.

A vetések állása a Balkánon. A hazai gazdasági és üzleti köröket erősen érdekli a Balkán mezőgazdasági helyzete, amelyről a következők jelentéseket nyújtanak tájékoztatást. Törökország. A szalonikii cs. és kir. főkonzul jelenti, hogy a májusi forróság a vetéseknek nem vált előnyére és így attól lehet tartani, hogy ha a kiadó eső még sokáig késni fog, az aratási eredmény nem lesz kedvező. A rónákon ellenben a vetések még eddig teljesen kielégítő képet nyújtanak, miután ott ez idő szerint fejlődésüket főleg a folyók partvidékein elegendő nedvesség segíti elő. Az ópiumkültvetések, kevés kivétellel meglehetősen egyenlőtlenül állanak, mivel közvetlen a vetés után nedvesség hiánya miatt ritkán keltek. A tengeri még eddig jól fejlődik, valamint a szőlő is, mely utóbbi fejlődésének a késői mérsékelt fagyok nem ártottak. — A janinai cs. és kir. főkonzul jelenti, hogy az őszi vetések, valamint a március és április hónapokban vetett tengeri jól fejlődnek és legutóbb szép virágzásnak indultak. Most azonban a csaknem április hónap óta tartott eső hiánya miatt szenvedni kezdenek s ha az eső még tovább is késni fog, akkor az aratás eredménye kedvezőtlen lesz. — Kelet-Rumélia. A filippopoli cs. és kir. konzul jelentése szerint az eddigi esőzések dacára és folyton tartó száraz időjárás arra az aggodalomra ad okot, hogy a tavaszi rozs nem fog elég jó termést adni, míg az őszi vetésekből közép, sőt némely vidéken jó középtermésre van kilátás.

Uj ipariskolák. Gazdasági fejlődésünk egyik feltétele az, hogy szakképzett iparos osztályt neveljünk magunknak, mert az önálló vámterület felállításával bekövetkező átmeneti nehézségeket csak úgy győzhetjük le, ha egy hatalmas és a maga dolgában erős iparos osztály alkotja majd azt a hadsereget, mely nemzeti vagyonunkat a termelés eszközeivel kezében, lesz hivatva megvédeni és szaporítani. Epen ezért bir nagy jelentőséggel Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek az az elhatározása, hogy az ország nagyobb vidéki városaiban fokozatosan ipari szakiskolákat állít föl. A sorozatot Debreczennel kezdte meg a miniszter, ami különösen szerencsés választás volt, mert a nagy magyar alföld népe eddig nem igen vonzódott az ipari pályához. Debreczenben az új iskola remélhetőleg megtöri a jeget. A miniszter a nagy alföldi metropolisban ez év szeptember havában fémipari szakiskolát fog nyitni. Az új intézet egyelőre a városi tanonciskolában nyer ideiglenes hajlékot, de előreláthatólag már a jövő évben átköltözik végleges épületbe, melyhez Debreczen szabad királyi város közönsége telket és 400.000 korona építési tőkét biztosított. Az új épületben fog elhelyezést találni az inté-

próba-verseny június 28-29-én lesz — igen helyesen — a millenáris pályán, mert itt legalább a szakbizottság figyelmébe vette azt, hogy Londonban is salakon futnak versenyzőink. Annál sajnálatosabb, hogy az uszó-próba-versenyt a csak 35 méteres Császáruszodában tartják, holott a Stadion uszómedenczéje 100 méter hosszú. Nyilvánvaló, hogy az uszó-próba-verseny eredményei teljesen irreálisak lesznek a fordulók miatt. Azok a versenyzők, akik jól fordulnak, 200 méteren körülbelül 5 méter előnyt szereznek pusztán csak a fordulók által azokkal szemben, akik a fordulókkal nem tudtak eddig úgy megbarátkozni. Másrészt a lélekzés technikája szempontjából is igen erős beszámítás alá esik a forduló. Míg ugyanis a versenyző a fordulóban a nagyobb izomerőt igénylő tempómunkát beszűnteti (sőt a kisvízben föl is áll), az alatt egy kiadós lélekzettel jól felfrissíti a tüdőben szükséges oxigént s utult erővel megy tovább. A londoni 100 méteres pályán azonban ez nem lesz meg s így félsz, hogy fiatalabb s tisztán csak fordulás tréninget folytatott versenyzőink odakünn majd kifutadnak. Különösen áll ez a speciális uszásnemek képviselőire. Valóban kár volt a próba-versenyt nem Ujpesten a Duna-ághban, avagy a lágymányosi u. n. „Sóstó”-ban 100 méteres pályán nem rendezni. Technikai nehézségei e dolognak éppenséggel nincsenek. Legalább nem nézünk csalfa reményekkel a nagy küzdelmek elé.

( ) Labdarugók ülése. A Magyar Labdarugók Szövetsége tegnap este tartott igazgatósági ülésén foglalkozott a B. A. K. felebbezésével, amely tudvalevőleg azt célozta, hogy az osztályozó mérkőzést ne a Budapesti Atlétikai Klub játssza le a Nemzeti S. C.-bal, hanem a B. A. K.-bal egyenlő pontszámú Fővárosi T. C., amely a B. A. K. indokolása szerint a B. T. C. elleni bajnoki mérkőzésből kifolyólag jogosulatlanul jutott két ponthoz. A tegnapi tanácsülés azonban a felebbezést egyhangulag visszautasította. Az 1908-1909. évi football-bajnokságokra huszonkilenc csapat nevezett, ennélforva az egyesületeket három osztályba sorozták. A Postások és a M. A. C. a második osztályba kerültek. Mi úgy értesülünk, hogy a M. A. F. C. a II. osztályban részt nem vesz s még a bajnoki turnus elején visszalép, amire az készített, hogy a klub társadalmi pozíciója lehetőleg ne teszi számára azt, hogy a külföldi pályákon szinte elkerülhetetlen botrányok passzív szereplője legyen. Egyébként azt hisszük, hogy az egész három osztályu rendszer ebben a formában, ahogy megcsinálódott, igen rövid életű lesz.

Felelős szerkesztő: PURJESZ LAJOS. Kiadótulajdonos: A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság. Igazgató: ERDŐS ARMAND.

DR. HÖNIG IZSÓ. Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás. Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift. Telefon 102-39. Gyógytényezők: Elektromágneses gyógyítás, Röntgen sugarakkal való kezelés, Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio), Kék fényvaló kezelés, Villamos hőfürdők (Elektrotherm), Villamos fényfürdők, Villamos masszázs (Vibratio), Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés, Villamos vízfürdők, Szénsavas fürdők. Főbb javallatok: Általános idegesség (neurasthenia, hystéria), Rendelés d. o. 8-11-ig, d. a. 2-6-ig, Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospekt!

Románbanktól Tisztviselők Földbirtokra Házakra Képviselet. 5-40 évre. 4%-ra az érték 65-80%-ra. I. II. és III. helyre. Országos Földhitel Budapest, Erzsébet-körút 2. sz.

S Z I N H A Z A K

Pénteken, 1908. június 19-én.

Nemzeti Színház

Zárva

III. Kir. Operaház

Zárva

Hepszínház-Vígopera

Az ember tragédiája

Dramai költemény 3 szakaszban előjátékkal. Irtá: Mndáoh Imre. színe alkalmazta Hevesi S. dr.

Az ur Rafael Báthory G. Gábor Abolovszky Mihály Marosi Luczifer Kirtti Ádám Beregi Éva Tóvölgyi M. Rauszolja Lubinszky Péter apostol Horváth Rudolf császár. Lubinszky Tanítvány Abonyi Marqu's Lubinszky

Kezdeté fél 8 órákor.

Király színház

100 év múlva

Énekes, táncos, látványos tréfa 3 felvonásban, 9 képben, irtá Martos Ferenc. Zenéjét össze állította Marthon Géza.

N. Zaitbay István Németh Bazsur Gaszton Pénir Toti Unea Szilágyi L. Péter, hoteltulajdonos Atlakorty igaz. Boross Franco, Major, miniszter, szerkesztő Szirmai Pavlósek, Pribósek, Samu, szorocsen Rátkal Sasu László R. Peloskei polgármester, Dörösi Z. Molnár Kelek, Huszárkapitány Raskó

Kezdeté 8 órákor

Magyar színház

Zárva

Városligeti Nyári Színház

A pesti amazonok.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irtá: Horvay Frigyes. Zenéjét szerzelték: Helényi Heideberg Albert, Szirmai Albert, Weiner István, Zerkovitz Béla. Rendező Bródy István.

Vandergold báró Fenyéri Vandergoldné Láng Etel Gladya Medgyaszay Fix Carter Szonitmal Tótényi Poronczai K. Upor Vágó Fpakóvi Stoll Clarisse Sugár E. Blanche Fürst E. Iza Ladányi M. Liza Dubez V. Riza Főriss A. Giza Kardos L. Keszez Sihari Koesonya Gyöző Koesonya Megyeri Teodora An' al E. Keserő Gyáriás

Kezdeté fél 8 órákor

Fővárosi nyári színház

A sevillai borbély.

Víg opera 2 felvonásban, zenéjét szerelte Rossini.

Úránia színház

Zárva

Víg színház

Tatárjárás.

Operett három felvonásban, irtá Bakonyi Károly, zenéjét Gábor Andor szereire irtá Kálmán L. Lohonyay tábornok Vendrey Trezka a leánya Komlósy L. Riza Keleti J. Lőrentsey Hegedűs Imrédy Könyvesi Nagyorósy Kornai L. Wallenstei Sarkadi Mikló Sarádi Dallos J. Luri Thanyi

Kezdeté 1/3 órákor

DELI étterem és kávéház

a Donaparti közön, Wurm-u. sarokán Ma és mindennap délután 1/2-5-ig és este 1/2-11-ig kezdve az európai hírt

CISKOVSKY

quartette hangverseny, fényes változatos műsor. Hűvös és meleg ételek. Rendes polgári árak.

Butor

készpénzért és részlete 3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készen raktáron a leg egyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen, Album 50 fillér-bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata. Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

Magyar királyi államvasutak. Üzletvezetőség Kolozsvárt. 20550/908. szám, III.

Hirdetmény.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy a kisküküllői h. é. vasuton a 8801 és 8802 sz. fűrdőidény vonatok, melyek az általános menetrend hirdetmény szerint csak július hó 1-től bezárólag augusztus hó 31-ig lettek volna forgalomban, már június hó 20-án forgalomba helyeztetnek s szeptember hó 15-ig bezárólag forgalomba maradnak.

A megnevezett idényvonatok a jelzett idő alatt Küküllőszög-Parajd közt naponta fognak közlekedni. Megjegyezzük, hogy a vonatok közlekedési időhatárainak ezen kiterjesztése a vonatoknak az általános menetrend-hirdetményben foglalt menetrendjét egyéb tekintetben nem módosítja. Kolozsvár, 1908. június 15-én. Az üzletvezetőség.

Lawn-teniszjátékaink

fiúknak, leányoknak és felnőtteknek

legelősségesebb és érdekos társas sportjátékot nyújt

Tenisz-rakéták: Kezdőknek 2,25, 3,25 frt. Haladóknak 4,50 « Jó játékosoknak 7.—frt. Versenyzőknek 9—12.— « Bajnokoknak 15—19.— « Pályakerítő-háló (3 m. magas) méterje . . 16 kr. Fehérposztó-teniszlapda tucatja 6, 6, 7, 8, 9 frt.

Teniszárjegyek és pályaterv ingyen. Pótlék és Haas lawn-tenisz-üzlete, Budapest, VI. Andrassy-út 13. szám.

A legtöbb tenisz-klub szállítja. Külön rakétajavítás-tarifa ingyen.

Most jelent meg!

Az ifjusági egyesületek a népmívelés terén.

Irtá dr. PETRI MÓR.

A Néptanítók (Népevelők) Könyvtára 34. füzet.

Ára 1 korona.

Kapható

LAMPEL R. könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál Budapest, VI. ker., Andrassy-út 21. szám valamint minden könyvkereskedésben.

AZ ANKER

élet- és járadék-biztosító társaság.

Magyarországi igazgatóság.

Budapest IV., Deáktér 6.

(Anker-udvar).

Az 1907. évtől kezdve 1907-ben B) osztalék-uj, a felekre nézve na- terv szerinti a befizetett gyon kedvező biztosí- díjak arányában az évi tási feltételek léptek — díj 317270-ig emelkedő díjemelés nélkül — ér- nyereményosztalék fizet vénybe. tetett ki készpénzben.

Társasági vagyon 171 millió korona, melyből Magyarországon 28.000.000

van elhelyezve.

Díjkönyvecskék kívánatra ingyen.

Magyar királyi államvasutak. Üzletvezetőség Arad. 18774. szám. 908/II.

Verseny tárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáros verseny tárgyalást hirdet:

Az Arad állomáson létesítendő gépháznak, a kut-medencének és a hozzávezető szivócsatornának előállítási munkálataira, megjegyezvén, hogy az építéshez szükséges építési anyagot elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni.

A pályázati feltételek, a szerződés tervezet, az ajánlati minta és a költség számítás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafeltételi osztályában (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyeges előzetes megküldése után, királyi postán is megkaphatók. Az építmenny tervai pályafeltételi osztályánál megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltételek általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és feltételek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel, az ajánlat mellékleteit, valamint pályázati a feltételek, szerződés tervezet és költség számítását pedig ivenként 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva, lepecsételt borítékban a következő felirattal:

„Ajánlat a 18774/908. sz. versenytárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutak Arad állomásán létesítendő gépház előállítási munkálataira” kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1908. évi július hó 1-én déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főosztályához, (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája, I. em. 113 ajtószám.)

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leletével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi június hó 30-án déli 12 óráig a pályázóknak 1900. évi július hó 1-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségnek gyűjtőpénztáránál, hivatkozással a hirdetett versenytárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bántéppénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül számításban nem vétetnek.

Azon felek, kik a posta/takarékpenztár cheque forgalmában bent vannak a bántéppénztár a postatakarékpenztár útján is lehetnek. Az ajánlatban a bántéppénztár letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az arról nyert letéti jegy nem csatolandó. A bántéppénztár az ajánlatba csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bántéppénzül el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem irt. javított vagy vakart szövegű, pecsételt le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előrt bántéppénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesséssel nem bírnának kötelesek ajánlataikban ily képesséssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Aradon 1908. június hó.

Az üzletvezetőség.

(Ülőnyomás nem díjazatik.)

AMERIKAI-PARK

TELEFON 4-49 UJ ÖS-BUDAVÁRA Igazgató: Friedmann A.

Nyitva este 6 órától éjjel 4 óráig.

Ma szenzációs műsor a VARIETÉBEN!!

Kezdeté 10 órákor.

Először a világhírű Edn Musztafa arabs művészek.

Nagy szenzáció a Tabarin - Moulin - Rougeben

Első fellépő. A 3 Hadí-Hadja török-három táncosnőnek

Honvédzenekar vonós hangversenye.

Belépő jegy este 9 óráig 60 fillér, azután 1 kor. Kedvozményes jegyek kaphatók minden tőzsdében

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Ma, este 7/8 órákor Telefon 107-46

Ujdonságok Estélye

teljesen új műsorral. Szenzáció! Mr. Lytton, halálugrás Automobilon a Cirkusz tetőjéről. Chow. J. Rudolph, jelenet egy kínai teaházban és az egész műsor.

IFJ. SCHULLER FERENCZ

nagyvendéglője VI. kerület, Andrassy - ut 39. szám.

A számaösvögyek legkedveltebb étterme.

Mérsékelt árak! * Kifőnő kiszolgálás

Teljesen újja szervezett

szőnyeg osztályunkra

felhívjuk a n. é. közönség szives figyelmét.

Művészi mintájú, isléses szín összedállítasu szalonnés futószőnyegek.

Csipke és szőnyeg függönyök Asztal, ág, diván és zongora takarók.

Paplanok, fiandell és teveszőr takarók.

Cócusfutók, lábtörők, japán gyékények

Kunz József és Társa Bécsi-utca és Deák Ferencz - utca sarok

Viasskos vásznak és vellezek LINOLEUMOK

Óriási választék keleti szőnyegekben, torontáli szőnyegek.

Magyar háziiparozikkek

ÁLLANDÓ KIÁLLITÁSA

melynek megtekintésére a n. é. közönséget biztatott felhívjuk

BUDAPEST, Bécsi-utca és Deák Ferencz - utca sarok

ius 19. radék 1907. 4 száza- ök sorsjegy- Dsztrák föld- 467. —, Ma- Paris 1467, gyar állam- vasut691, Hartmann rie d'Egypte —, Uríkányi 292. —, East vaal Consols Váltó Ams- piaczokra 04.62, Váltó áltó (rövid) lonra 251.25

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 288

Vadászfegyverek
gyűlötmény, részben örökségből származó egyenként is potom áron eladó. Közöttük Toplewer-kulcsu Lancaster 20 forint, Előfokú lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint, Greuer-zárú, Bücksliinte 40 forint, Schnelleres Mannlicher Drilling, valódi Krupp acélsővekkel 65 forint, Winchester 35 frt, Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghamerles, ugyanitt egy Gőzfényképezőgép, egy perzsaszőnyeg és egy motorkefépár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radónál. 49082

Teljesen új
pedálos cimbalom jutányos áron eladó. Damjanich-utca 30. sz. a.

Parketagyár
Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

Kiadó
Lellén, a Balaton partján egy kényelmes villa. All negy szobából, két verandából, konyhából, és mellékhelyiségekből. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Házikisasszonynak
ajánkozik vidékre, vallásos, 38 éves ev. ref. valásu leány Vallásos, idősebb uri családdhoz óhajt menni. Szíves megkeresés végett, czíme a kiadóhivatalban megtudható. 5575

Spanyolmeggyet
kézzel válogatott nagyszeműt, cseresznyét ropogósat befőzni 3 koronáért szállít 5 kilónként Szilágyi M. szőlőtelepe Kiskőrös. 5574

Kárpitos nyergesek
részére mindennemű kellekék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. 27903 E.

Magánjáró
gőzcsapóköszlet 8 lőerejű kifogástalan gyári javítással, magyar állami gyártmány, igen előnyös áron és fizetési módzatokkal megvételre ajánlatik Szűcs Ödön cég által Balán

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbízatásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvéllal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Béza. Telefon 67-47. 27750

Kitünő likörök
és rum készíthetők házilag olcsón eszenciáimmal. Egy liter készítéséhez való ávegese ára 60 fillér. Készítési utmutatás mellékelve. 10 üvegnél bérmentve. Réthy Béla gyógyszerész Békéscsaba.

Ünnek övni kell a feleségét!
Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a több gyermekáldás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezzel igazolják, díszkréten küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin, 247. Lindenstr. 50.

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államiságokra (egyetárságokból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén államiságra viteltani államiságra teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium, Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsa-utca 44.)

Zsinkoi csárda
Dráva, Szabolcs határában, sklósi járás, mely all korezmából melleképületekből és 6 hold szántóföldből, tulajdonos aggkora miatt eladó. A korezma K. 2000 bert jövedelmez míg a földet tulajdonos művelte. Felvilágosítást ad Löwy Ferencz Siksós. 5571

Saját gyártmányú vas- és rézbutorok
Rézagy --- 45.- frt
Vasagy matraczsal 8.50
Gyermekagy --- 11.50
Sodronyagy-betét 8.50
Vas- és rézbutorok gyári árban. 28048

WEISZ LIPÓT
Király-utca 99. szám.
TELEFON 57-01

Kérelem
a nemesszüv emberekhez! Ezuton kérem a jószüv embereket, lennének kegyesek egy fél szemü és félkezü 19 éves egészen árva fiut segíteni, hacsak néhány fillérrel is. Hendzel Kálmán Budapest, Népszínház-utca 39. fidsz. 4

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egyletek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részvénytársaság Nagymező-utca E. 46. 27903 E

A Falkogen
tüdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ara 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszer-tár, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27 90

Kajszinbara zKÖT
naey válogatottakat 5 kilónként 3 koronáért. Cseresznyét, meggyet, zöldsődöt szállít Rottmann Hermin szőlőtelepe Kiskunhalason

Ajtók és ablakok
régí és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvas rácszatok, kertkörtésök, keramittlapok, Kehlhelmi lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór,
épület-bontós vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74 Fiók Üzlet Sziget-ut 5.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brillansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab
ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

Magánnyomozó
törv. belezott cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások üzletek feltünés nélkül megfigyelését s elűnt egyének és névtelen levelek írónak kinyomozását, bel és külföldön. Barna Libor János, Budapest, Rákóczi-ut 6. L. 15. Telefon 103-52. 28587

Spanyol
nagy meggyet befőzésre 2-40 K-ért rétesbe valót 2 K-ért, ropogós cseresznyét befőzésre és pözmétét 2 K-ért, zöld diót 3 K-ért, ugorkát, tököt, kalarábét, keltkáposztát, vajbobot, karfiolt és uburgonyát vegyesen vagy egyenként postakosaraként 2 K-ért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Ropogós
cseresznyét és egrest befőzésre 2 K-ért. Spanyol üvegszemü nagy meggyet 2-40, zöld diót 3 K-ért, ugorka, tök, karfiol, vajbab, kalarábé, keltkáposzta és uburgonya postakosaraként 2 K-ért ismét eladóknak külön áránlatot küld Szabó Csongrádról.

Idősebb
nevelő, perfekt német, francia, zene, állást keres a nyári idényre, egy-két elemista leánykához, keresztény, hegyes vidéken lakó családban akár fizetés nélkül is. Kölcsönös megkedveltetés esetén a jövő tanévre is. Czím a kiadóhivatalban. 28696

Nevelő
kerestetik szeptember elejétől, okl. tanár vagy tanárjelölt, lehetőleg lutheranus, gymnásium és elemi növendékek mellé, zene-értők előnyben. Feljes uri ellátás, külön lakás, fizetés megegyezés szerint. Ajánlatokat azonnal kér Masznyik gyógyszerész Györök Aradmegye. 28686

Asszonyok
vigyázzatok! Tulnag gyermekáldás ellen megtanít védekezni Fischer Róza kézikönyve. Több ezer közsőnd és hálaírat. 1 koronáért (esetleg bélyegeken) megküldi Fischer Róza asszony, Budapest, Damjanich-utca 28/B, földszint, airtó 5.

Polgári, gimnaziumi,
kereskedelmi, real, mai gánvizsgálatra, gimnaziumi különbözetre és érettségire előkészít (hőlgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyegyet kérek. 27808

Sodronykerítéseket
bámulatos olcsón készil
Heizer és Társa
cég
Budapest, VIII., Népszínház-u. 1-3

Veresáfonyabetőtt
BART A-féle, 6 kilós postakosárítveg 6.- korona FELKAI KONZERVGYÁR Polka, Szepesme. 86972

Villamos világítás
sajít dynamóval, lakóháznak, gazdaságok részére. Telefon és villamos czikkeek árjegyzéke ingyen. Arájanlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, Al-landó nagy raktár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferencz-tér 17. sz.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utodánál
BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 123.
TELEFON 62-80.

A legelőnyösebb részleltetésre
zongorát,
pianinót,
czim balmot,
hegedüt

készpénzbeni áron a leg-
ujabb rendszerü
bankhitel
utján kizárólag csakis
Reményi nagy magyar hang-
szertelepen.
Prospektus és árjegyzék in-
gyen.
Budapest, Király-u.
58. szám.

Modern
urasági butorok
alkalmi vétele és eladása

háló-, ebédli-, szalon-
uriszoba és irodai teljes
berendezések. Dus raktár
szőnyegek, függönyök, ter-
tek, csillárok, vas- és réz-
butorokban.
GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferencz-tér
8. sz. ezelőtt Gyár-utca
Telefor 14-09.

Fenyőborovicska
(Juniperus) BARTA-féle,
3 liter 7.50, 4 liter
K 9.- bérmentve
FELKAI KONZERVGYÁR
Polka, Szepesme 26973

Szepességi
csemegék
BARTA-féle veresáfonya
befőttel, málna, szamó-
cza-, csipkebogyózt,
gomba- és hnskonzer-
veket, pastétomokat
alánl a FELKAI KON-
ZERVGYÁR Polka, Szep-
esmegeye. Kerjen ár-
jegyzéket.

Kolozsvári
Jogtudományi és állam-
tudományi szigorla-
tokra, államvizsgákra
és alapvizsgákra igen
alaposan és lelkiismer-
retesen készítünk elő
a legrovidebb idő alatt
kiprobált módszerünk-
kel, igen szerény díja-
zásért. A vissza sike-
rét biztosítja 6 év óta
fennálló és kiváló
eredményeket produ-
káló intézetünk. Vál-
tófogból speciális
tantolyam melyre kor-
látolt számban ve-
szünk fel hallgatókat.
Csakis utólagos vizsga
sikere után igen osek-
ély díjazással. Levél-
beli érdeklődésekre ki-
merítően válaszol Dr.
Erős Vilmos, Kolozs-
vár, Magyar-u. 2.

Százezer koronánál
jóval nagyobb forgalmu
fűszer, sör, hentes és ró-
vidáru üzlet az ország má-
sodik városában előnyösen
átadandó. Czím a kiadó-
hivatalban. 28676

Pénzkeölcsönt
4, 4 1/2 és 5% alapon föld-
birtokra, jövedelmező, fő-
városi, vidéki, városi és
Budapest környékén levő
bérházakra I. II. III. He-
lyen 5-70 évig törleszt-
hető. Személyhitel tisztvi-
selőknek gyorsan eszko-
zítottik.

HOFMANN JAKAB
bankbizományi iroda, Bu-
dapest, Feréz-körut 11a.

„Stenográfia“
Ingyenes gyorsirásitanítás,
teljesen díjtalan génrás-
oktatás. A Stenográfia or-
szágos gabelsberger gyors-
és gépiró iskola az előző
évek mintájára Julius előzőn
teljesen díjtalan magyar,
német gyorsirási és gépi-
rási tanfolyamokat nyit,
hogy a gyorsirászatot a
közönség minél nagyobb
körében terjessze és is-
mertesse. Az egyes tan-
folyamok okleveles tanárok
vezetése alatt állanak. Díj-
talan és biztos állásköz-
vetítés. Sokszorosító és
másoló iroda. Jelentkezni
egész napon át lehet az
intézet helyiségeiben Vagzi-
körut 33. Össze nem té-
vesztendő más hasonló
hangzásu írógépkolakkal.

BUTOR
árveresről, finom és egy-
szerü butor, hálósőbák és
gardon szobák Szalon bör-
fotelek, gyönyörű tükör,
diván, börszék, íróasztal,
porzsaszőnyeg és egyes
darabok; Páldes B., VII,
Kertész-utca 43. Király-
utca sarokházban.

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!
Kitünő szabás!
Vidőkre mintái kidők,
nagyobb rendőnél szo-
mélyesen elmegek
Zeliszka János
angol uri szabóterme
BUDAPEST,
Andrássy-ut 56. I. em.
Allandó választék a leg-
divatosabb angol és bel-
földi szövetekből.

Zalogcédulákat,
brillansokat, ékszereket,
aranyat, ezüstöt, platínát
legmagasabb áron veszek.
Brilliansokért több fizet-
tek, mint amennyiért vették.
SCHILLEB IZIDOR, Sip-
utca 8. 27133

30 forint.
Varrógépek
egy új valódi csa-
ádi Singer varró-
gép árszékrony-
nyel 5 évi lóállá-
sal osakia
SINGER A.

műgépésznel Budapest, fűze-
let Akácia-utca 55. Minden-
nemű varrógépek javítását
legjutányosabb áron elvé-
lalom. Árjegyzék ingyen.

BUTOROK
háló-, ebédli-, szalon-
butorok, továbbá urk-
szoba, iroda berendezésel
rész- és mahagoni butorok,
szőnyegek és függönyök
valódi angol börgarnitúrak
eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám
I. emelet 263

Kaszinay-utca sarok

Fűthető fűrdőkád.
50 koronától fo ebb, kádak 15
koronától fejjbb mindenfőle
szavatyu és vízvezeték berendo-
zást vállalok
LEFKOVICS ADOLF
Wesselőny-utca 51/H. Kéz-
bet-körut és Harsza-utca között
Arányzóit és rmentve.

INGYEN
DRAGABB, MINT
NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP

NAGYÍTÁSOK
ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁGÚ
KÉPET 5 KORONÁÉRT
DISZES PASZPARTUVAL
55-68 CM NAGYSÁGBAN
CSOMAGOLVA SZINES

OLAJKÉP
ÁRA 10 KORONÁ
KÉPVISELŐH MINDENUT
3 FELVÉTELEK

szavatosság
MINDEN IRÁNYBAN
FÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS
RAFAEL FÉNYKÉPESZETI MŰTEREM
BUDAPEST, VII. ROTTENBILLER-ut 40
KITÜNTETVE AZ 1908. ÉVI PÁRISI
NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON
DISZKOLEVÉL; KERESZTTEL ÉS
ARANY-ÉREMMELEK